

ARCADE

Revista Școlii Gimnaziale “Constantin Brâncuși”
Cluj-Napoca

Nr. 23/2024

În noul nostru număr poți pași pe sub:

Arcadele Exploratorilor/ p. 8, 24 – 26, 68

Arcadele Prieteniei/ p. 18, 54 – 55

Arcadele Sportului/ p. 37

Arcadele Științei/ p. 6 – 7, 14

Arcadele Fanteziei/ p. 12 – 13, 43, 62

Arcadele Anglofonilor/ p. 15

Arcadele Francofonilor/ p. 22 – 23

Arcadele Elevilor/ p. 2, 3

Arcadele Naturii/ p. 32 – 33, 44 – 45,

Arcadele Artei/ p. 16 – 17, 20 – 21, 59, 60 – 61

Arcadele Lecturii/ p. 4 – 5

Arcadele Patrioților/ p. 50 – 52

Arcadele Creativității/ p. 19, 38 – 42, 53, 56 – 57, 58, 63

Arcadele Psihologului/ p. 34 – 36, 46 – 47, 64 – 65

Arcadele Educației/ p. 9 – 11, 66 - 67

Arcadele Sensibilității/ p. 27

Arcadele Culturii/ p. 28 – 29

Arcadele Realității/ p. 30, 31

Arcadele Poveștilor/ p. 48 – 49

EDITORIAL,

Deodată cu primăvara numărul din acest an școlar al revistei școlii noastre vine încărcat de suflul îmbogățitor sufletește al artelor, plin de frenezia naturii și pregătit să te însoțească, drag elev – cititor, pe drumurile tale călăuzite de arcadele științei, naturii și ale exploratorilor.

Căci, explorând descoperi, înveți mai multe despre tine și ceea ce te înconjoară, ceea ce te va ajuta să te descurci cu succes în viitor. Însă, oricât de multă știință de carte ai avea, să nu te dezici niciodată de utilizarea corectă a limbii române și de regulile celor șapte ani de acasă care îți definesc comportamentul și îți vor însoți succesul în viață și în societate.

Să aveți cu toții parte de multă sănătate, putere de muncă și succes în toate!

**Cluj – Napoca,
6.03.2024**

**Redactor șef,
prof. dr. Diana CRISTEAN**

Director:

Prof. Ana – Maria ȚIBRE

Director adjunct:

Prof. Paul OLTEAN

Redactor șef:

Prof. dr. Diana CRISTEAN

Coordonatori:

- cadre didactice-

Timea BALÁZS

Viorela BODEA

Mihai – Cătălin BUȘU

Liana Manuela CIUHANDU

Diana COPOSESCU

Rareș DUȘA

Ildiko GIURGIU

Anda IONIȚĂ

Dana MIHULEȚ

Alina MITREA

Gabriela MLEȘNIȚE

Daniela NECULA

Mirela NICOARĂ

Elena – Claudia POPA

Camelia RUS

Alexandra ȘTEFAN

Maria ȚIBRE

Colectiv de redacție – elevi:

- clasa a II-a A: Andreea Beatrice CIURTE, Alexandra PETRIC, Patricia Mihaela VULTUR
- clasa a II-a B: Maximilian CRIȘAN, Denisa HALASZ, Natalia HÎRDO, David MOLNAR, Maria NICOLA, Eduard PAKAI
- clasa a V-a B: Mara CALANCEA, Daria DOLHA, Carina LUP, Eric MEZOFI
- clasa a VI-a A: Gabriela GRIȚCO, Tania POCRUIANU
- clasa a VI-a B: Anna MOLDOVAN, Clara PINTEA
- clasa a VII-a A: Lisandru GANEA, Tudor UIFĂLEAN
- clasa a VII-a B: Ariana CHERCIU, Teodora DOLHA, Vladimir TURCEAN
- clasa a VIII-a A: Sara COPIL
- clasa a VIII-a B: Antonia BĂLAJ, Vlad COSTIN, Patricia DOLHA

ISSN: 2247 - 0069

Școala Gimnazială "Constantin Brâncuși"

Cluj – Napoca, România

E-mail: scoala_brancusi@yahoo.com

Web: www.scoala-constantin-brancusi.ro

ȘCOALA

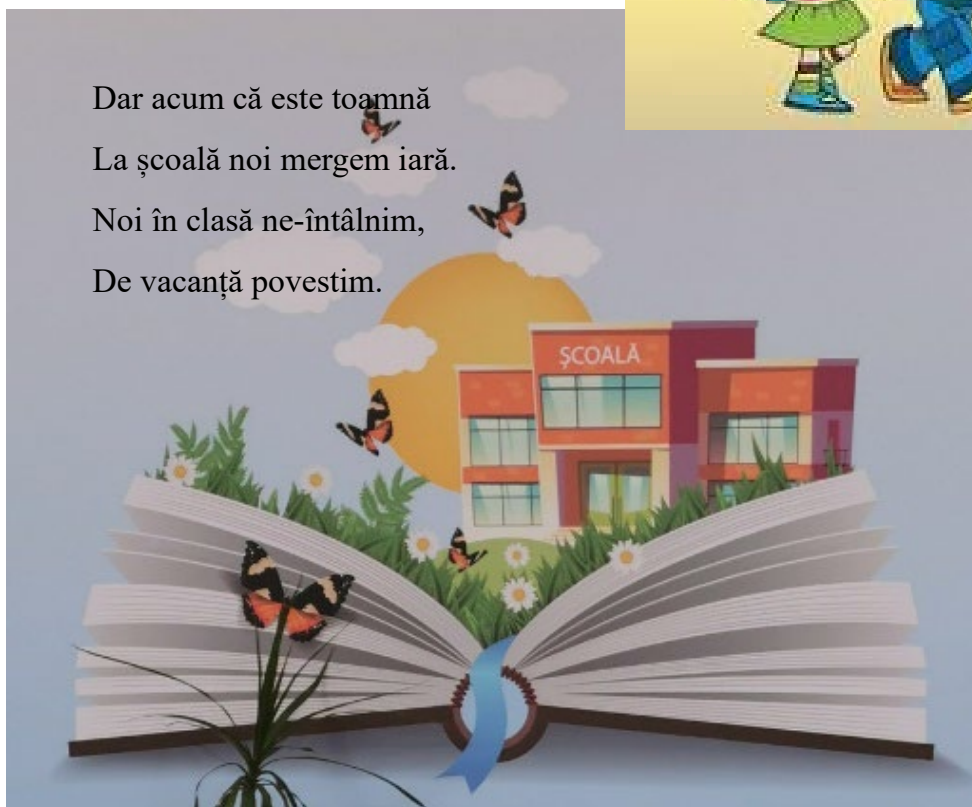
Sonia ROSTAȘ, cl. a IV-a D

Prof. învă. primar Dana MIHULEȚ

Vine școala, bine-mi pare!
Orele sunt lungi, se pare.
Ziua-i mare și frumoasă,
De teme nu prea ne pasă.

Și vacanța a trecut
Noi ne-am bucura mai mult
Dacă-un pic s-ar prelungi
Și iar vacanța ar veni.

Dar acum că este toamnă
La școală noi mergem iară.
Noi în clasă ne-întâlnim,
De vacanță povestim.

Adunare neobișnuită

(realizată de elevii claselor a VI-a A și a VI-a B)

Prof. Camelia RUS

Unu și cu unu, doi.
Iarna rece e în toi,
Vânt și frig fac totul sloi.
Doi cu doi egal cu patru .
Am pornit cu colindatu',
Vrem să mergem în tot satu'.
Trei plus trei mereu e șase.
Frigul mi-a intrat în oase,
Bine că e cald în case!
Patru și cu patru, opt.
Haideți s-apridem un foc.
Iarna asta nu-i un moft!

Unu și cu unu, doi.
Fulgii albi cad vioi.
Veniți să cântați cu noi!
Doi și cu doi, patru.
Iarna îngheață chiar și lacu'.
Veverița joacă teatru.
Trei și cu trei, șase.
Este lumină în case
Și câinele roade oase.
Patru și cu patru, opt.
Pun un cozonac la copt,
Apoi începem un joc.

$$1 + 1 = 2$$

$$2 + 2 = 4$$

$$3 + 3 = 6$$

$$4 + 4 = 8$$

Unu și cu unu, doi.
Unde mergeți astăzi voi?
Mai veniți și pe la noi.
Doi cu doi fac patru.
Mâine vom merge la teatru.
(Mai bine decât la pediatriu).
Trei și cu trei, șase.
Zăpada cade pe case
Și pe culmile golașe.
Patru și cu patru, opt.
Săniile zburdă peste tot,
Toți copiii azi fac sport.

Unu și cu unu, doi.
Iepuri sar doi câte doi,
Căci petrecerea-e în toi
Doi și doi fac patru.
Ninge iar peste tot satul.
Mama face aluatul.
Trei și cu trei, șase
Ne adunăm cu toți în case
Fiindcă-s temperaturi joase.
Patru și cu patru, opt
Iarna se stă lângă foc,
Se mănâncă un măr copt.

Pledoarie pentru carte

Prof. Camelia RUS

Cartea-prieten, cartea-călăuză, cartea-lecție de viață, cartea-cunoaștere, cartea-înțelepciune, cartea-mângâiere, cartea-bucurie a sufletului, cartea!

Artă a cuvântului, literatura îmbogățește familia artelor cu ceea ce sensibilitatea umană a trăit ca experiență de viață sau a imaginat ca posibilă experiență, oferind una dintre bucuriile vieții: cititul. Elevii claselor a VI-a A și a VI-a B încearcă, asemenea personajului Bastian din „Povestea fără sfârșit” a lui Michael Ende, să păstreze viu universul miraculos al poveștilor. Fiecare operă citită le îmbogățește lumea cunoașterii și pe cea a sensibilității, dar și creativitatea, manifestată în lucrările realizate la finalul lecturii. Încercăm să înveșnicim lumea cărții prin bucuria cu care îi trecem pragul și prin dragostea noastră pentru ea, pentru că doar pe aripile ei putem zbura spre propriul suflet, așa cum ne încredințează scriitorul contemporan Mircea Cărtărescu în volumul „Care-i faza cu cititul”: „Cărțile sunt asemenea unor fluturi. De obicei stau cu aripile lipite, așa cum se odihnesc fluturii pe câte-o frunză, când își desfășoară trompa ca să soarbă apă dintr-un bob de rouă. Când deschizi o carte, ea zboară. Și tu, odată cu ea,

ca și când ai călări pe gâtul cu pene fine al unui fluture uriaș. Dar cartea nu are o singură pereche de aripi, ci sute, ca un semn că ea te poate duce nu doar din floare-n floare în această lume glorioasă, ci în sute de lumi locuite. Unele dintre ele seamănă mult cu cea în care trăim, altele sunt populate de ființe care nu ni se arată decât în vise. Pe toate ni le imaginăm citind. Și atunci înțelegem că zborul, chiar dacă ne duce în lumi îndepărtate, se petrece întotdeauna în noi înșine. Cărțile sunt fluturi cu care zburăm prin propria noastră minte.[...]Citind o carte, privești în tine însuși. Zece oameni care citesc aceeași carte, citesc de fapt zece cărți diferite. Dacă autorul ei scrie undeva <<era seară>>, cei zece cititori își vor închipui zece seri diferite, seri trăite numai de ei.

Fluturile pe care zbori ești întotdeauna tu însuși: citind și zburând, ceea ce e unul și același lucru, nu faci decât să desenezi harta magică a propriului tău suflet.”

- **Roald Dahl, Marele Uriaș Prietenos**

- Prietenii sunt un mare dar al vieții.
- Nu contează cum arată prietenul tău, important e sufletul său.
- E bine să ai prieteni, te sprijină când ți-e greu și se bucură atunci când îți este bine.
- Alături de prieteni viața e mai frumoasă.

• Pam Muñoz Ryan, *Trandafirii din Mexic*

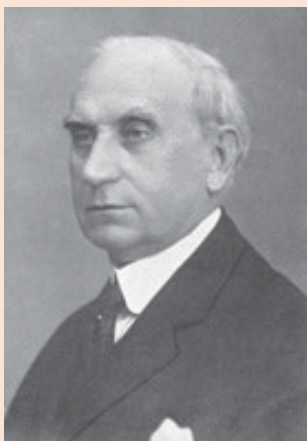
- Să nu îți pierzi niciodată speranța; după ploaie, răsare soarele.
- Trebuie să înveți să te adaptezi celor mai neobișnuite situații în care poți ajunge în viață.
- Prietenii și familia îți sunt mereu aproape atunci când ți-e greu.
- Să-i respecti pe ceilalți, să le vorbești frumos și să-i ajuți când au nevoie.

• Gary Paulsen, *Toporișca*

- Trebuie să lupți pentru supraviețuire, în orice condiții.
- Să ai încredere întotdeauna în propriile forțe.
- Întâmplările grele prin care treci în viață te ajută să devii mai puternic.

MINA MINOVICI

(1858 – 1933)

Prof. dr. Diana CRISTEAN

Fiu al unei familii de macedoni din Brăila, Mina Minovici este unul dintre reprezentanții de frunte ai acestui oraș – port de la Dunăre, inițiator al unor cercetări medicale care l-au făcut remarcat în toată lumea, nu numai medicală, ci și cea a investigațiilor de poliție și juridice.

Elev fiind, s-a îndreptat inițial înspre studiul farmaciei urmând cursurile Școlii Superioare de Farmacie întemeiate de către dr. Carol Davila, iar după absolvire a și lucrat o scurtă perioadă în acest domeniu. Înspre căutare de mai mult, tânărul Minovici a urmat Facultatea de Medicină din București, fără a abandona însă profesiunea din domeniul farmaceutic. Prin practică a îmbinat importanța substanțelor farmaceutice în depistarea și tratarea unor cazuri medicale, cu precădere în domeniul toxicologiei și al medicinei legale în care s-a și specializat.

La vârsta de 30 de ani a dobândit titlul de doctor în științe medicale, după trei ani de studiu și cercetare în Franța. Reîntors în țară a preluat postul de medic legist al Tribunalului Ilfov, cadru care i-a permis continuarea și aprofundarea cercetărilor în domeniul medicinei legale. "Diagnosticul medico – legal al rănilor prin examenul hainelor" este una dintre lucrările sale de bază, prima de acest gen din lume, care evidențiază metodele de diferențierea omorului prin examinarea hainelor victimelor.

În 1892 a fost inaugurată Morga Orașului, cea care în 1898 a devenit Institutul de Medicină Legală, primul din lume, care în ziua de azi îi poartă numele. La ora actuală acesta este structurat, pe lângă spațiile necesare pentru autopsii, depozitare de cadavre în vederea studiului, o bibliotecă de specialitate și cu săli de lucrări practice, laboratoare de cercetare și cu un muzeu de specialitate creat de însuși doctorul Mina Minovici.

Devenit, în 1897, profesor de medicină legală la Facultatea de Medicină din București a continuat cercetările în domeniu și, mai ales, a format tineri specialiști care i-au continuat activitatea. În perioada 1919 – 1930 a fost decanul acestei facultăți, pe care a modernizat-o, atrăgând noua generație de tineri înspre studiul medicinei. În România acelei vremi încă se făceau eforturi susținute în vederea organizării unui sistem medical care să satisfacă nevoile populației.

Ca director general al Serviciului Sanitar a adus contribuții remarcabile în organizarea acestuia, însă cea mai mare parte a activității sale a fost îndreptată înspre studii din domeniul anatomo – patologiei, rezultatele fiind cuprinse în lucrări originale precum "Studii medico – legale asupra alcaloizilor cadaverici", "Putrefacția din punct de vedere medico – legal și igienic", "Despre criminalitatea feminină în România" și, mai ales, "Tratatul complet de medicină legală" – lucrare de bază în domeniu și în zilele noastre. Cercetările sale au deschis drumuri noi în domeniile medical și juridic, i-au conferit statutul de membru al Academiei de Medicină a Franței.

S-a stins din viață în 1933, la 75 de ani, dar a lăsat în urmă o punte deschisă spre cercetări într-unul dintre cele mai misterioase, dar necesare, domenii ale medicinei, care investighează cauze, modalități de producere a deceselor, psihologia criminalilor, armele utilizate, modalitățile de săvârșire a crimelor alese, motivele crimelor, substratul ereditar al comiterii lor. În 1909 a mumificat cadavrul unui cerșetor, care de curând a fost examinat prin metode de investigație moderne și a fost remarcată foarte buna conservare a acestuia, deși e mai vechi de 100 de ani. Acesta este un alt amănunt care confirmă alesul profesionalism al doctorului Minovici ca urmare a perseverenței acestuia de a dobândi rezultate științifice remarcabile.

Mina Minovici este unul dintre medicii deschizători de drumuri ai medicinei românești, alături de Carol Davila, Ion Cantacuzino, Gheorghe Marinescu și Iuliu Hațieganu, care prin specializările lor în domeniul ales au pus bazele învățământului medical național, fiind modele de profesionalism și umanitate în sprijinul real al societății moderne.

Bibliografie selectivă:

- <https://historia.ro/sectiune/portret/mina-minovici>
- <https://www.revistagalenus.ro/personalitati-marcante/medicul-mina-minovici>
- <https://www.rador.ro/2020/04/30/portret-mina-minovici-fondator-al-sistemului-medico-legal-modern>
- https://ro.wikipedia.org/wiki/Mina_Minovici

Proiectul

Prof. învă. primar Alina Ioana MITREA

Procesul de învățare poate să se desfășoare într-o manieră clasică sau prin metode participativ-educative, care se dovedesc de cele mai multe ori, că sunt mult mai îndrăgite de către elevi. Atunci când învățarea presupune implicare, căutare de informații, muncă în echipă, realizarea unui produs final și prezentarea acestuia, informațiile capătă de cele mai multe ori o dimensiune mult mai clară și mai inteligibilă.

Elevii clasei a II-a A au descoperit amănunte extrem de interesante despre Polul Nord, Polul Sud și deșert, pe care le-au împărtășit colegilor lor, învățând unii de la alții, într-un mod activ. Proiectele au fost definitivate în clasă, fiecare membru al echipei a selectat informații și imagini pe care le-a utilizat apoi în realizarea temei date.

Colaborarea cu părinții - corvoadă sau oportunitate?

prof. înv. primar, Elena-Claudia POPA

Colaborarea școală-familie este esențială pentru dezvoltarea sănătoasă a copiilor. Acest parteneriat de încredere aduce beneficii considerabile la formarea unei experiențe educaționale bogate, diverse și cu roade care se vor culege pe termen lung.

Părinții și profesorii trebuie să construiască împreună un pod peste necunoscut, cu două sensuri de circulație. Când școala și familia se implică într-un dialog deschis, se creează o punte de comunicare valoroasă, care le permite celor două părți să își exprime perspectivele și să își pună în valoare experiențele și punctele-forte. Acest pod al încrederii se clădește pe baza ascultării active, care se dovedește a fi cheia unei colaborări trainice și înfloritoare.

Ședința cu părinții este un prilej important de a lucra la consolidarea acestui pod, o ocazie a profesorilor de a comunica, a colabora și a stabili parteneriate trainice cu părinții.

Ședințele ordinare cu părinții este important să fie stabilite încă de la începutul anului școlar, pentru a asigura prezența majorității, iar cele extraordinare vor avea loc ori de câte ori este nevoie. Fiecare ședință are setate obiectivele sale clar stabilite, pe cât posibil SMART și urmărite atent de către profesor.

Știm cu toții că unii părinți primesc cu teamă invitația de a participa la o ședință cu părinții și sigur nu am cunoscut doar eu chiar și profesori speriați de această întâlnire. Ei bine, în acest articol vom prezenta modalități simple de „îmblânzire” a ședințelor cu părinții.

Un as din mâneca profesorilor pentru o ședință cu părinții constructivă poate fi crearea unei atmosfere pozitive – primește părinții cu muzică, pregătește-le câte un ceai sau ascunde-le sub bancă câte un mesaj motivațional pe care să îl descopere într-un anumit moment al întâlnirii.

Ascultarea empatică a întrebărilor și îngrijorărilor expuse de părinți este, de asemenea, esențială. În aceeași categorie a ascultării cu scop intră și culegerea feedback-ului din partea părinților. Indicată este ca feedback-ul să fie exprimat anonim, pentru că anonimitatea încurajează oamenii să fie sinceri și se elimină astfel potențiala teamă de criticile personale. Fie că optezi pentru un chestionar de feedback imprimat sau în variantă digitală, ori bilețele pe care părinții să-și exprime în mod direct mesajul, privește feedback-ul primit ca pe un ajutor de a te perfecționa și nu ca pe o critică. Extrage valoarea practică din mesajele părinților și adaptează-ți activitatea ținând cont de feedback-ul pe care îl consideri relevant.

Sparge gheața... cu un joc

La începutul ședinței, invită-i pe părinți să se ridice în picioare dacă îndeplinesc cerințele menționate de tine sau să rămână așezați dacă nu se identifică. Poți inventa aici orice situație, de exemplu: *Să se ridice în picioare cine... are mai mult de doi copii/ este dreptaci/ iubește școala/ vrea să fie un exemplu pozitiv pentru copil.*

La ultima afirmație, solicită-le tuturor părinților să rămână ridicați: *Să rămână în picioare cine... este părintele celui mai bun copil din lume.*

Alte idei utile în a consolida colaborarea școală-familie pot fi: implicarea părinților, alături de copii în cadrul unor ateliere pe diverse teme, ori participarea la excursii.

Borcanul așteptărilor

Oferă-le părinților câte un bilețel pe care să scrie:

1. ce așteptări au ei de la școală în acest an școlar;
2. ce așteptări au ei de la profesor în acest an școlar;
3. ce așteptări au ei de la copil în acest an școlar.

Mesajul secret

Totodată, în cadrul unei ședințe cu părinții, poți profita de ocazia evenimentului pentru a le solicita părinților să scrie un mesaj motivațional adresat propriului copil. Mesajele lor vor fi sigilate în plicuri individuale și vor ajunge la copii pe parcursul anului școlar, în momentele în care aceștia vor avea nevoie de o doză în plus de optimism. Prin intermediul acestor mesaje se consolidează atât încrederea părinților în profesorul care pune preț pe starea emoțională a copilului, cât și încrederea copilului că profesorul și părintele îi sunt mereu alături.

Părintele săptămânii – o inițiativă aplicabilă în fiecare clasă

Invită, pe rând, părinții să vină la școală pentru a le prezenta elevilor aspecte care țin de meseria lor. Aceste întâlniri pot avea loc la orele de dezvoltare personală sau educație civică la clasele mici, iar la elevii de gimnaziu și liceu se pot integra cu succes în timpul orelor de dirigenție. O alternativă a acestor întâlniri, pe de o parte mai consumatoare de energie, dar pe de altă parte mai atractivă, ar fi vizitarea locului de muncă al părinților, în măsura în care angajatorul și timpul o permit. Pentru părinții al căror loc de muncă nu permite prezentarea sau pentru cei care pur și simplu nu doresc să discute despre meseria lor, se poate trece firul discuției către sfera pasiunilor.

Pentru părinții cei mai curajoși, puteți organiza împreună ateliere practice. De exemplu, un părinte arhitect ar putea coordona un atelier de construcții cu hârtie, iar un părinte bucătar ar putea desfășura o sesiune de gătit sănătos.

Comunicarea deschisă și colaborarea sănătoasă dintre școală și familie reprezintă cheia unei educații de succes și a unei dezvoltări armonioase a copilului. Forța iubirii parentale merge mână în mână cu expertiza unui profesor dedicat, așa că trebuie să facem din fiecare interacțiune cu părinții o oportunitate de dezvoltare, benefică în scopul atingerii obiectivului unanim urmărit: succesul și starea de bine a copiilor.

Pădurea misterioasă

*Carina LUP, clasa a V-a B
prof. Diana COPOSESCU*

Miroase a verdeață, a flori și a proaspăt. Mireasma divină a primăverii îmi pătrunde în plămâni în timp ce înaintez pe aleea obișnuită, pe care o zăresc zilnic în drum spre școală. Atmosfera e feerică! În drum spre școală, se află o pădure mică, din care în fiecare primăvară se revarsă mireasma îmbătătoare a florilor. Această pădure îmi transmite un sentiment plăcut ori de câte ori trec pe lângă ea, lăsându-mi impresia că o cunosc ca pe propria mea mamă...

Ajuns la școală, mă îndrept direct spre bibliotecă. E singurul loc din întreaga școală în care îmi pot găsi liniștea și pacea. Ador să simt mirosul romanelor vechi, așezate pe rafturile prăfuite, din lemn de stejar. Deși îmi petrec mult timp în biblioteca școlii, nu citesc cărți scrise de autori mari, precum Dostoievski sau Albert Camus, ci prefer cărțile scrise de autori puțin cunoscuți, precum e Iasmina Lilybell: o autoare care învață la aceeași școală cu mine. Simplitatea, frumusețea de a trăi sunt două elemente surprinse în romanele ei care pur și simplu mi-au captat atenția. În acest moment țin în mână cartea ei numită „Pădurea”. Am citit-o de o sumedenie de ori. Cuvintele ei încălzesc precum razele calde ale soarelui care mângâie dealurile înverzite, iar toate textele

ei îmi trezesc o emoție identică sentimentului simțit când trec pe lângă pădurea din apropierea școlii. Așez înapoi cartea pe rafturile încărcate de romane, iar apoi pornesc spre clasă.

Clopoțelul anunță în sfârșit finalul orelor. Pașii elevilor ieșind din școală se aud asemenea unor picături de ploaie. Mă uit pe fereastră la cerul curat și luminos, încrețind ușor sprâncenele. Pentru câteva secunde mă deconectez complet, lăsându-mi gândurile să preia controlul.

Razele îndrăznețe ale soarelui străpung norii. Răsuflul cald al primăverii mișcă ușor crengile înflorite ale copacilor din pădurea tainică și familiară. Mă opresc din mers pe alee, iar acum fac pași mari pe iarba proaspătă de aprilie înspre pădurea care de ceva timp îmi fura atenția. Apropiindu-mă de codru, totul a prins viață: natura se scaldă în raze poleite cu aur, toporașii se închină gingașelor lăcrămioare, vântul poartă pe aripile sale puful de păpădie, iar aerul înmiresmat al pădurii mă invită să pătrund în aceasta. Dau la o parte crengile somnoroase ale salcilor, iar susurul izvorului îmi încântă auzul.

- Priveliștea aceasta de basm mă duce cu gândul la pădurea din cărțile Iasminei Lilybell, zic în șoaptă.

- Pentru că acesta este codrul descris de ea, îmi răspunde o voce dulce, precum e parfumul florilor.

O fată cu părul ca spicele de aur, ochii asemenea unei flori de-nu-mă-uita și cu obraji roșii ca para focului stă întinsă pe iarba proaspătă de aprilie.

-Se pare că și tu ești o cititoare care adoră cărțile ei, îi spun fetei.

-Te înșeli, nu sunt doar o simplă cititoare, precum crezi tu.

Capul său se ridică de pe iarbă, iar ochii ei jucăuși se uitau în ai mei. Observ că poartă uniformă, uniformă școlii mele:

-Pot să știu cum te cheamă? o întreb eu uimit.

-Iasmina Lilybell. Încântată de cunoștință, Darwin.

Fața ei schițează un zâmbet călduros, făcându-mă să mă simt ca acasă în această pădure.

-Încântat de cunoștință, Iasmina. Mă bucur că am onoarea să vorbesc cu o viitoare autoare faimoasă, grăiesc, privind ochii ei blânzi și măgăietori.

Mă întind alături de ea pe iarbă, ascultând sunetul angelic al izvorului care curge. Presimt că ea o să-mi devină cea mai bună prietenă.

EXPLORÂND MINUNATA LUME A FIZICII

EXPERIMENTE CAPTIVANTE PENTRU ELEVI

Prof. Anda IONIȚĂ

În călătoria voastră de descoperire a universului fascinant al fizicii, veți găsi în experimente nu doar instrumente didactice, ci adevărate căi spre înțelegerea profundă a conceptelor științifice. Aceste activități interactiv-vizuale devin ancorări esențiale în consolidarea cunoștințelor dobândite în sălile de clasă și vă încurajează să explorați cu entuziasm misterele lumii fizice.

Un experiment ce atrage atenția este "**Levitația Magnetului**". Cu ajutorul unui magnet și a unor materiale non-magnetice, veți experimenta iluzia magnetismului, care pare să facă magnetul să leviteze deasupra suprafeței non-magnetice.

Acest experiment nu doar că vă transportă în lumea forțelor magnetice, ci și vă stimulează să discutați despre interacțiunea acestora cu materialele variate.

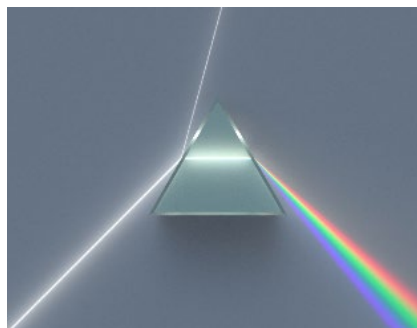
O altă călătorie fascinantă în fizică este oferită de "**Experimentul cu Lentilele Convexe și Concave**". Utilizând lentile, veți explora modul în care acestea transformă imagini obiectelor. Acest experiment nu doar pune în lumină proprietățile optice ale lentilelor, ci și vă conduce spre înțelegerea complexă a focalizării luminii pentru a crea imagini divergente sau convergente.

În căutarea amuzamentului și a înțelegerii conceptelor fundamentale, puteți îmbrățișa "**Racheta cu Apă**". Prin umplerea sticlei cu apă și pomparea aerului, veți experimenta cum presiunea în creștere generează un jet vigoros de apă. Un amestec perfect între demonstrație științifică și distracție sănătoasă, acest experiment își propune să captiveze mintea elevilor.

Știința termică devine palpitantă prin intermediul experimentului "**Crearea unui Termometru Casnic**". Folosind o sticlă de plastic, apă colorată și un pai subțire, veți înțelege modul în care dilatarea termică a apei reflectă variabilitățile de temperatură în încăpere. Această experiență practică aduce la viață conceptele de bază legate de termometre.

În final, "**Descompunerea Luminii Prin Prisma**" deschide ușa către un spectacol optic fascinant. Veți utiliza o prisma pentru a descompune lumina în culorile spectrului, explorând astfel misterele refracției luminii. Acest experiment nu doar educa, ci și îi introduce pe elevi în lumea fermecată a culorilor și a fenomenelor optice.

Aceste experimente nu sunt doar activități științifice, ci povestiri interactive care aduc fizica la viață pentru elevi. Prin participarea lor activă, acești tineri cercetători își dezvoltă abilități critice, întărindu-și fundamentele în fizică și cultivând o pasiune durabilă pentru minunata știință a materiei și a energiei. Astfel, explorarea prin experimente devine nu doar o sarcină școlară, ci o călătorie plină de descoperiri și fascinație în universul fizicii.

USING DEBATES IN THE ENGLISH CLASS

Teacher, Mihai Cătălin BUȘU

ARGUMENT

Speaking is one of the main skills of a language, along with writing, reading, and listening and developing this skill is one of the most, if not the most, difficult to develop in teenage English learners. One of the most useful ways in which this skill can be developed quite well during English lessons is through debates on topics which are of high interest to the students.

PURPOSE: Providing diverse topics to talk about and debate in order to develop the students' speaking skills in English, their ability to come up with examples and reasons to support their opinions and arguments.

NR.	OBJECTIVE	HOW CAN THEY BE ACHIEVED?
1.	Encouraging the students to speak and share their opinions on various topics	During debates, all students are encouraged to participate in the discussion and share their opinions
2.	Emphasising the importance of using examples when debating	Using examples to support opinions and arguments
3.	Developing the students' speaking skills in English	Speaking with colleagues, sharing opinions, and debating

***EXAMPLE:** debate about the use of games during lessons

TARGET GROUP: students aged 11-14

MATERIALS: pens, papers, notebooks

CONDUCT OF THE ACTIVITY:

- The teacher is going to tell the students a statement related to the topic, for example whether games should be used more during lessons.
- The teacher divides the students into groups of four (4) and tells the students to take a bit of time and discuss with their colleagues any pros and cons they might have on the topic, to come up with examples and reasons for their opinions and arguments, and to write anything relevant to this topic on a paper or in a notebook.
- The teacher emphasises the importance of using concrete examples and reasons in their answers when debating.
- The students discuss in groups and write down any thoughts, examples, and reasons they might have on the topic and examples to support their answers.
- After the students are done discussing in groups, they share their opinions with their colleagues.
- Some students will agree and say why they agree, and some will disagree and say why. Those who will agree and disagree should use examples in their arguments to support their opinions.

CONCLUSION:

Having debates on separate topics regularly, during English classes, is therefore beneficial in developing the students' speaking skills, due to the fact that they have to come up with solid arguments and examples to support their opinions on the given topic.

This will allow the students to explore the given topic from several perspectives, when considering their colleagues' various opinions.

CLIPE IMORTALIZATE

Fotografii: prof Rareș DUȘA

Text: prof. dr. Diana CRISTEAN

Din cele mai vechi timpuri sensibilitatea umană a dat naștere unor opere de artă care au reflectat trăirile artistului în plin proces de creație, dacă ne gândim la picturile și sculpturile marilor maeștri. Timpurile moderne ne pun față în față și cu rodul evoluției tehnicii, ceea ce a adus posibilitatea immortalizării unor clipe care l-au impresionat pe cel care le-a captat, dar care transmit nenumărate mesaje, dincolo de cuvinte, exprimate tocmai prin ceea ce este și transmite fotografia.

De la cea dintâi fotografie, atestată în 1826, s-a trecut la multe variații tehnice, de la alb-negru la color, de la dagherotipuri la fotografii realizate cu camere care foloseau role de film, până s-a ajuns la momentul fotografiei digitale. Fotografii profesioniști le-au folosit pe toate.

În ziua de azi realizarea fotografiilor este la îndemâna oricui, căci tehnologia modernă o permite, însă epoca fotografiilor profesioniști, de artă, nu a apus și nu va apune niciodată. Aceștia surprind oameni, construcții, evenimente, însă cele mai expresive sunt fotografiile care surprind natura în nenumăratele sale ipostaze.

Printre cei care reușesc cu adevărat să facă timpul să stea în loc în fața privitorilor, este **Rareș Dușa**, pasionat fotograf de peisaje, cărora le surprinde cele mai intime detalii, care dezvăluie profunzimea sensibilității sale ca artist analist a ceea ce îl înconjoară.

Acest lucru ne-a fost dezvăluit în luna februarie a acestui an, cu prilejul **Expoziției "Anotimpuri"** găzduită de Bastionul Croitorilor din Cluj – Napoca. Exponatele aduc un tribut măreției naturii surprinse în diversele sale ipostaze, în concordanță cu anotimpul în care au fost immortalizate. Toate lucrările emană forță și grație, întrucât au fost surprinse cu ochiul celui care iubește plimbările în natură și tot ceea ce oferă aceasta.

Din rame ne privesc copacii înfloriți sau îngălbeniți, în funcție de starea vegetației, corelată cu anotimpul sau, printre coroanele arborilor răzbat razele blânde de lumină care vor fi fost captate în splendida fotografie a florii soarelui.

Viața se manifestă cu bucurie pe trunchiul mărilor cu lăstarul cu flori promițătoare de viață prin fructele pe care le vor zămisli, iar roșul macilor trezește cele mai tonice sentimente de veselie privitorilor. Stâncile înnobilate cu vegetația policromă a toamnei lasă loc zăpezii care va da strălucire fotografiilor ce au surprins-o în imensitatea sa imaculată.

Violetul clopoștelor emană forță și mister, însă cea mai intensă este emoția transmisă de seva pământului, cea dătătoare de viață, omniprezentă în toate lucrările, prin suflul vital surprins sub cerul ale cărui imortalizări desăvârșesc senzația liniștii depline.

Lucrările remarcabile ale expoziției dezvoltă profunzimea celui care într-o clipă le-a descifrat mesajul și le-a imortalizat pentru totdeauna. Îi mulțumim colegului și profesorului Rareș Dușa și îl felicităm pentru eleganța cu care ne transmite prin fiecare fotografie a sa ceva din sensibilitatea și afinitatea personală spre frumos și pur, trezind privitorilor sentimente de recunoștință față de frumusețea lumii care ne înconjoară.

CAMPIONII PRIETENIEI

Prof. dr. Diana CRISTEAN
Foto, prof. Daniela NECULA

În prag de primăvară, când pădurea nu mai are mult și își recapătă pe de-a-ntregul podoaba verde, a sosit și momentul primei întâlniri din cadrul proiectului de parteneriat școlar realizat între școala noastră și Centrul Școlar de educație Incluzivă din Cluj-Napoca. Elevii clasei a VI-a A de la Școala Gimnazială "Constantin Brâncuși" împreună cu d-nele profesoare Diana Cristean și Daniela Necula au fost gazdele celor 10 elevi de la școala parteneră însoțiți de d-nele profesoare Corina Drocaș, Lucia Pojar, Ildiko Kertesz și Livia Colda și împreună au căutat să afle cât mai multe dintre tainele pădurilor.

Cunoscută fiind fascinația școlărilor pentru animale, în special, aceștia au constituit patru grupe de cercetători care au răspuns solicitărilor de pe cele patru fișe de lucru.

GRUPA I

Documentați-vă cu ajutorul materialelor pe care le aveți la dispoziție și identificați exemple de animale care trăiesc în pădure! Puteți nota și animale despre care știți că trăiesc în pădure, dar care nu apar în aceste imagini!

GRUPA II

Documentați-vă cu ajutorul materialelor pe care le aveți la dispoziție și identificați exemple de plante care trăiesc în pădure! Puteți nota și plante despre care știți că trăiesc în pădure, dar care nu apar în aceste imagini!

GRUPA III

Este cunoscut faptul că omul deseori are atitudini distrugătoare privind mediul înconjurător! Enunțați **10 reguli** pe care ar trebui să le respectăm pentru a păstra sănătatea pădurilor noastre!

GRUPA IV

Ați făcut o expediție într-o pădure și ați colectat deșeurile pe care le aveți în pungă! Clasificați deșeurile din pungă în ordinea descrescătoare a nocivității lor!

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

8. _____

9. _____

10. _____

Activitatea a fost antrenantă și au participat toți elevii, care au adus răspunsuri la tema dată cât mai potrivite vârstei lor și puterii de înțelegere.

Gradul de implicare al elevilor a fost evident și și-au manifestat unanim dorința de a se reîntâlni cu prilejul viitoarelor reuniuni prevăzute de calendarul parteneriatului.

Au descoperit sau și-au reamintit împreună principalele specii vegetale care edifica pădurile țării noastre și pe cele de animale care le populează. De mare interes a fost stabilirea celor 10 reguli pe care ar trebui cu toții să le păstrăm, iar momentul de senzație a fost oferit de echipa "gunoierilor" care au scos în evidență cât de rău produc oamenii în pădurile pe care le folosesc și de la care au o seamă de beneficii, de la lemn până la aer curat și loc de relaxare.

Buchete de flori

*Carina LUP, clasa a V-a B
prof. Diana COPOSESCU*

Eram într-o feerică câmpie,
Îmi mirosea a dulce copilărie.
Sunet de lac lin s-auzea subtil,
Iar vântul dansa vesel ca un copil.
Înaltele trestii ușor îmi șopteau,
Pacea naturii pe care de mult o
așteptau.

Albastrul pur al cerului creativ îl colorau
Albul norilor somnoroși care încă visau.
Visam și eu, la umbra unui strașnic pom,
Mă gândeam melancolic la un drag om.
Zburau alintate frunzele toamnei în vânt,
Atunci când eu am întâlnit ...un sfânt.

Mergeam împreună pe o infinită cărare,
Arta privirii-n ochi mă-nvățai tu, oare?
Apus senin, vântul lin, mireasmă accentuată de crin,
Mă durea inima puternic ca un spin.
Vreau pe veci să fii al meu divin,
Să te cuprind într-o rochie albă de satin.

„Lasă să iubim,
Că oricum noi murim...”
Pământean cu muritoare
A fost o viață iubitoare.
Într-un final cu toții ne ofilim
Precum delicatele buchete de flori pe care cu dragoste le primim.

ȘTEFAN LUCHIAN

(1868-1916)

prof. Timea BALÁZS

„Noi pictorii privim cu ochii, dar lucrăm cu sufletul.”

Un zugrav - Autoportret, 1906

Ștefan Luchian, cel mai reprezentativ pictor din arta românească, supranumit *poetul plastic al florilor*, s-a născut în anul 1868 pe data de 11 februarie, ca fiu al maiorului Dumitru Luchian și al Elenei Chiriacescu. Vocația pictorului s-a declarat încă din copilărie, Luchian s-a remarcat prin excepționalul său talent de a desena și a picta peisaje, portrete, naturi moarte, mai ales flori, reprezentând interesul și respectul pictorului față de natură.

Din punct de vedere artistic, stilul lui era unic și remarcabil. La Școala Națională de Arte Frumoase din București, Luchian a studiat cu Tattarescu, Aman și C.I. Stăncescu. Pe de altă parte, Luchian a afirmat mai târziu: „... tot ce știu am învățat de la Grigorescu“. În 1889-1890 a studiat la Academia de Arte Frumoase din München. În 1890, întors în țară, a participat la prima expoziție a Cercului artistic, iar în 1891 a plecat la Paris, unde a studiat la Academia Julian, în atelierul lui Bouguereau. În Academia Julian au mai ajuns și alți artiști români importanți, între care Ioan Andreescu, Arthur Verona, Constantin Artachino, Gheorghe Petrașcu, Camil Ressu.

Artistul s-a exprimat în culoare, în majoritatea operelor lui de artă predomină culorile calde și tonuri închise de brun-roșcat. De pildă, o culoarea des folosită este roșu și nenumerate nuanțe de roșu, care reies din naturi moarte reprezentând flori, sau chiar și la lucrări cu portrete, compoziții cu personaje. Gama cromatică și temele reprezentate creează diferite sentimente, de liniște, pace, armonie, lumină. Din vasta sa operă artistică, precum “Maci”, “Albăstrele”, “Anemone”, “Trandafiri” reprezintă bucuria de a picta și a trăi.

Maci, 1910

Albăstrele, 1907

Anemone, 1907

Trandafiri, 1907

Între anii 1905 - 1909, creația artistică a lui Ștefan Luchian a atins apogeul, operele sale fiind expuse în marea majoritate a expozițiilor din această perioadă. A fost perioada în care Luchian a realizat cele mai de seamă picturi ale sale, atât în ceea ce privește compozițiile, precum și în ceea ce privește portretele, florile și peisajele. Suferința cauzată de boală s-a contopit cu cea a oamenilor împilați și umili, cu iubirea pentru frumusețile României, cu dragostea de om și de natură.

În anii care au urmat, boala s-a agravat și de la sfârșitul anului 1909 până la sfârșitul vieții a fost ținut în fotoliu. A fixat însă în memorie *splendorile scânteietoare* ale peisajului românesc, pe care l-a redat într-o serie întreagă de opere, adevărate miracole de simplitate și de finețe, de sinteză cromatică și arhitecturală a formelor, de colorit strălucit și delicat totodată. Fluiditatea conturilor și delicatețea catifelată a petalelor, le-a evocat cel mai bine prin intermediul pastelului.

Arta lui Ștefan Luchian a fost un exemplu incontestabil pentru toate generațiile de artiști plastici care i-au urmat. Prin creația artistului, străbătută de o lumină interioară, frumusețea naturii, în simplitatea, a fost transformată în adevărate capodopere. A fost, fără îndoială, unul din cei mai importanți coloriști ai picturii moderne românești.

Spre sfârșitul vieții continuă să picteze, paralizat fiind. Astfel sfârșea, în flacăra unei inepuizabile pasiuni pentru arta sa, viața unui pictor.

Lunca de la poduri, 1909

Safta Florăreasa, 1901

Portret de femeie, 1901

Două muze, 1899

Sursă de inspirație și bibliografie selectivă

- Alexandru, Ioan, *Luchian*, Editura Meridiane, București 1978
- Botez-Crainic, Adriana, *Arta românească modernă și contemporană*, Editura Sigma, București
- <https://www.observatorcultural.ro/articol/calator-printre-imagini-si-cuvinte-stefan-luchian/>
- <https://pictori.artspace.ro/luchian-stefan-154.html>
- https://romaniamama.ro/administratie/stefan-luchian---partea-a-ii-a_20419.html

Sursă foto - wikipedia

Des moyens classiques et nouveaux pour développer les compétences linguistiques

En tant que professeurs de langues modernes, on cherche toujours de nouveaux moyens et méthodes pour motiver et inspirer nos élèves et, en plus, de développer leurs compétences langagières. Les ressources de temps et d'espace sont trop rapidement épuisables afin de transmettre aux élèves l'abondance des contenus pour chaque année d'étude ! Alors on doit faire preuve d'astuce !

On vit dans l'ère des 3R - réduire, réutiliser et recycler, pourquoi ne pas appliquer la même règle en ce qui concerne les méthodes ? Une gestion appréhendée des moyens classiques pour les actualiser et les faire donc modernes et efficaces dans l'enseignement des langues !

Pour le français, on a choisi le dessin et **les présentations sur diapositives PowerPoint**, faites par les élèves, sur des sujets des leçons courantes ou des thèmes de recherche supplémentaire, portant sur l'histoire, la géographie, les arts, le tourisme, le

changement climatique, l'écologie etc. à leur choix. Ils peuvent aussi proposer des thèmes et ils en trouvent quelques-uns vraiment inattendus ! On vous laisse les découvrir dans les images attachées.

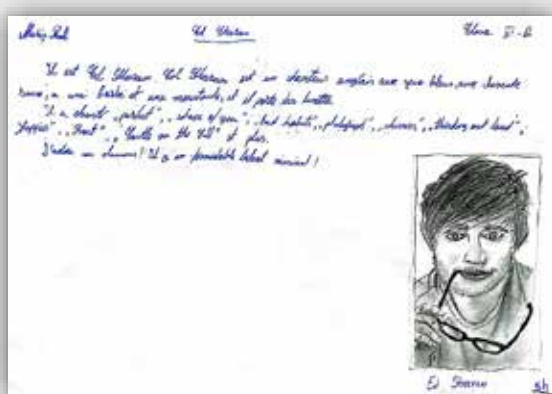
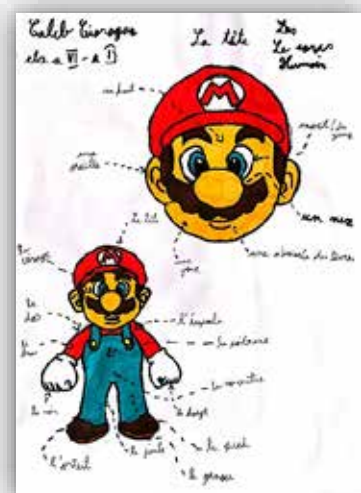
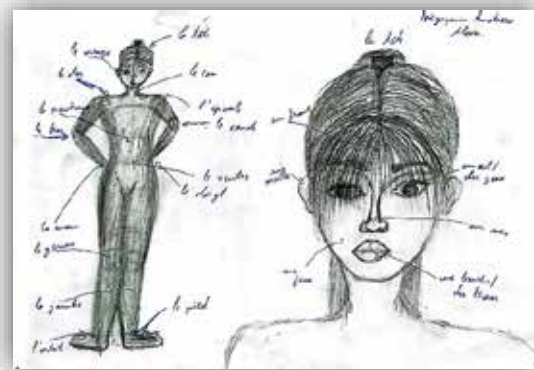
Les sports en France et en Roumanie, la musique, l'art et l'architecture, les fromages, villes françaises – destinations touristiques, les châteaux de la Loire, le climat en France, l'écologie et le tri des déchets, la vie à la campagne et plats traditionnels, les

desserts français authentiques, la criminalité en France et l'armée, tout y

se mélange et s'arrange sous la curiosité et la créativité enfantine, mais pas seulement ! Ce type d'activité est loin d'être simple : il suppose le travail en équipe, qui a un chef et des membres qui doivent être organisés. Il suppose aussi de la recherche et de l'autoévaluation ! Le projet lui-même reçoit plusieurs notes (contenu, glossaire terminologique, discours, images et sons, travail en équipe, réponses aux questions des collègues et du professeur) dont on fait ensuite une moyenne.

Quant au **dessin**, il fonctionne admirablement pour systématiser et consolider des notions. On a la chance de découvrir aussi les petits ou les grands artistes qui sont nos élèves ! On vous laisse vous régaler avec quelques projets. Notre conseil : n’hésitez pas à réutiliser et à recycler les méthodes d’enseignement qui paraissent vieilles, car elles ne le sont pas !

POVEȘTE DESPRE SAMARKAND

*Foto și text,
Prof. dr. Diana CRISTEAN*

Povestea începe tare demult, acum mai bine de 3500 de ani, când perșii ahenenizi s-au așezat la poalele Munților Alai, o ramură a Munților Tian Șan, la aproximativ 400 km de Acoperișul Lumii – Pamir. Ei au întemeiat așezarea căreia i-au spus Marakanda și care a fost un punct cheie pe fabulosul Drum al Mătăsii.

Dar, localitatea Samarkand a fost propriu – zis fondată de către regele sogdienilor, Afrasiab, cu cca 500 de ani îCh, în limba sogdiană denumirea sa însemnând "orașul de piatră", justificată dacă ne gândim la situl – muzeu al orașului antic, aflat pe colinele din apropierea orașului actual, unde frescele originale îi arată pe diplomații chinezi veniți aici în secolul al VII-lea dCh pentru a întări relațiile comerciale, elementul vital al Drumului Mătăsii.

Greu încercat, orașul a fost cucerit la 329 îCh de Alexandru cel Mare, apoi de musulmanii samanizi, care au pus bazele deopotrivă ale unei dezvoltări rapide, precum și ale răspândirii islamului. Preponderent budiști, locuitorii Samarkandului au trecut și prin chinurile de a fi martori la distrugerea mănăstirilor budiste și a simbolurilor lor religioase, iar pentru a-și salva pielea, au îmbrățișat islamul.

Înflorirea economică și culturală a durat o vreme, aici a fost al doilea loc din lume unde s-a fabricat hârtie din in, bumbac și cânepă, tehnologia fiind adusă din China. O nouă încercare a fost marcată de cucerirea mongolă, când hoardele lui Gingis Han au supus toată regiunea, din Asia Centrală până la Marea Adriatică.

Și iată că a sosit și momentul renașterii orașului, în urma cuceririi acestuia de către Timur Lenk, marele stăpânitor a întinse teritorii, din Asia Centrală până în nordul Indiei, unde descendenții săi au dat viață Imperiului Mogul. În fruntea Hoardei de Aur, Timur a căutat să dea mai întâi o față nouă orașului, îmbunătățindu-i aspectul. Sub directă îndrumare a arhitecților aduși din Damasc și din Bagdad, s-au ridicat edificiile care formează tezaurul arhitectonic pe care noi îl putem admira în Uzbekistanul modern. Așa a devenit Samarkand – Perla Orientului.

Cel mai vechi edificiu de referință din perioada timuridă este Moscheea Bibi Khanum, dăruită lui Timur Lenk de soția sa, după campania acestuia din India. Aceasta impresionează prin portalul său somptuos, dintre cele mai înalte din Asia Centrală și a fost durată în stilul arhitectonic iwan – iranian, din materialele aduse tocmai din India cu forța a 90 de elefanți. Capitala Imperiului

Mongol a început să se afirme în această epocă de aur a artelor, tehnicii și științelor extinsă pe parcursul secolelor XIV – XV. Este și epoca nepotului lui Timur, Ulug Beg Mirza, astronom și matematician de referință al vremii, ale cărui ustensile de cercetare ale bolții cerești și de calcul se pot vedea expuse chiar în incinta Observatorului Astronomic al acestuia, bine conservat.

A reînviat arta persană clasică reflectată îndeosebi în splendidele decorațiuni ale moscheilor, medreselor și mai ales a mausoleului Gur Amir, cel poleit cu aur, unde la câțiva metri sub pământ odihnesc rămășițele lumești ale lui Tamerlan (Timur Lenk) și ale câtorva apropiați ai săi. Mausoleul, cu două minarete, este decorat cu mozaic colorat din faianță în stilul islamic, lucrare excepțională realizată sub comănduirea unui arhitect adus tocmai din Isfahan.

Cu adevărat grandoarea epocii de aur timuride se remarcă în Piața Registan – ”palatul de nisip”, în persana veche, a cărei realizare este rodul trudei și sacrificiilor întinse pe parcursul veacurilor XIV – XV, cea mai veche fiind Moscheea Ulug Beg, urmată de Sher Dor și de cea mai recentă, Tyla Kori. Piața rectangulară este deschisă în față, iar celelalte trei laturi sunt mărginite de aceste maiestuoase complexe

arhitectonice însoțite de medresele aferente și înconjurată de un brâu de vegetație menită să accentueze grandoarea complexului, parte a patrimoniului cultural UNESCO din anul 2001. Treci dintr-o sală în alta, dintr-o curte în alta și, deși sunt prezente tarabele comerciale (nelipsite în ziua de azi de lângă niciun obiectiv istoric important), te detașezi de ele și cu ochii minții îți imaginezi forfota de

odinioară, când pe acolo viermuiau meșterii care au durat opere de artă menite să răzbată peste veacuri. Desigur, și tarabele își au rolul lor, căci comercializează obiecte unice de artizanat, broderii manuale, realizate într-o manieră autentică, cărora e imposibil să nu le aloci un moment de admirație.

O altă minune a Samarkandului este necropola Shah-i-Zinda, complexul de mausolee bogat decorate unde-și dorm somnul de veci diverse personalități istorice locale. Se zice că inclusiv un văr de-al lui Mohamed ar fi înmormântat aici, deși nu există date exacte. Cele mai vechi morminte datează din secolele XI – XII, dar cele mai somptuoase din epoca de aur a domniei timuride și nouă ni se înfățișează ca bogate opere de artă, colorate datorită mozaicurilor unice care le împodobesc, le dau valoare și atrag vizitatorii. Este un adevărat muzeu în aer liber, loc de refugiu în zilele toride de vară, când cauți umbră și răcoarea dintre ziduri.

Ceea ce a durat domnia lui timur Lenk dăinuie și în ziua de azi și constituie o atracție extrem de valoroasă pentru vizitatorii Uzbekistanului modern. Investițiile au fost enorme și practic au fost susținute de tributurile încasate de la popoarele supuse. Dintotdeauna marile imperii s-au clădit și dezvoltat pe seama celor supuși, căci aceasta este legea firii, iar istoria ne-o demonstrează de nenumărate ori. Probabil că dacă nu s-ar fi întâmplat așa, noi nu am vedea cu ochii prezentului grandoarea oglindită de eforturile trecutului.

Samarkandul rămâne un punct de referință în istoria și arhitectura lumii și a Asiei Centrale în principal. Este una dintre destinațiile culturale de referință, care exprimă forța trecutului ce zace neclintită sub cerul albastru al prezentului și continuă povestea orașului pe unde odinioară treceau caravanele comerciale care, pe lângă bunuri de consum, meșteșuguri și noi învățături, asigurau și transmiterea de povești precum cea a Perlei Orientului.

Locul unde este veșnic vacanță

Eric MEZOFI, clasa a V-a B

Prof. Diana COPOSESCU

Undeva, la țară, există o casă înconjurată de o grădină cu de toate. E locul meu preferat. Acolo locuiește bunica mea. Nu e foarte departe, dar nici foarte aproape. Cam în 2-3 ore, poți ajunge acolo cu mașina. Dintotdeauna a fost locul în care îmi petrec vacanța de vară. Pe un deal, la capătul unei ulițe pe care întotdeauna se joacă copiii, mă așteaptă locul meu preferat.

Încă de când eram mic, îmi amintesc emoțiile pe care le aveam când ajungeam la casa bunicii. Un mare și roșu trandafir mă saluta încă de la intrare. Primul lucru pe care-l făceam era să gust strugurașii roșii direct din tufele încărcate. Un nuc mare și bătrân face o umbră binevenită în zilele de caniculă. Uneori am impresia că ceilalți copaci, mult mai tineri, îl privesc cu respect și își retrag coroana din umbra lui. Din când în când, îl vizitează doctorul ciocănitore. Cioc, cioc! se aude uneori în zilele toride în care mă relaxez la umbra nukului. Grădina e locul perfect și pentru joacă. Prietenii mei, Dănuț și Andrei, vin cu plăcere să ne jucăm acolo.

Să stai cu capul la umbră și picioarele la soare după o zi de joacă este felul meu preferat de a-mi încheia ziua. De aceea, grădina bunicii e colțul meu de rai. Pentru mine e locul unde este veșnic vacanță!

UMBRELA

Prof. dr. Diana CRISTEAN

Este binecunoscut faptul că dintotdeauna omul a căutat să se protejeze de soarele ucigător din anumite perioade ale anului. A făcut asta căutând umbra coroanelor dese ale arborilor, mai apoi și-a construit umbrare, pavilioane protectoare, s-a folosit de frunzele de palmier și, în cele din urmă a confecționat primele dispozitive cu destinație dublă: de protecție contra razelor solare și contra ploii - umbrela.

Legendele spun că de fapt primele umbrele s-au datorat geniului practic și întreprinzător al unei chinezoaice din antichitate care, pe un baston din bambus a fixat 32 de tije, tot din bambus, pe care le-a acoperit cu mătase. De asemenea, tot în China a fost creată prima umbrelă din material rezistent la apă, obținută prin lăcuirea și ceruirea hârtiei umbrelor de soare. Nu doar China antică aduce asemenea dovezi, ci și basoreliefurile din Orientul Mijlociu relevă reprezentări ale unor persoane din rândul aristocrației care purtau umbrele. La grecii antici însoțea chiar ritualurile desfășurate în cinstea lui Dionis sau a zeiței Atena, iar de la greci au preluat ideea și romanii.

În Europa umbrelele au fost impuse de însăși papalitate, umbrela cu dungi roșii și albe, culorile papale, fiind folosită de cardinalul șambelan în cadrul procesiunilor de trecere de la o papalitate la alta. Mai târziu, italienii nobili le-au reinventat la dimensiuni mai mari, de forma unor baldachine protectoare de razele soarelui și de ploaie, sub numele de "umbrellaces".

Moda a fost preluată de către doamnele franceze ale secolului al XVIII-lea, cărora le era un accesoriu necesar contra pigmentării pielii, întrucât se considera că pielea extrem de albă este semn de noblețe, iar pistruii sau bronzul nu erau de dorit. Căsătoria portughezei Caterina de Bragança cu Carol al II-lea al Angliei a introdus umbrela în Anglia, iar doamnele de la curte au început să o imite în ciuda oricăror prejudecăți.

Umbrelele au fost accesoriu al clasei sociale sus - puse până la deschiderea în 1830 a magazinului londonez "James Smith & Sons" (care există și produce

umbrele de lux și în prezent) ceea ce a permis lărgirea clientelei care o utilizează. Aceasta a atras după sine crearea de prototipuri tot mai ușoare, mai practice, mai ușor de purtat și de mânuit. Astfel că, de la primele umbrele produse din oase de balenă sau stinghii din lemn acoperite cu alpaca sau pânză impregnată cu grăsime s-a ajuns în secolul al XIX-lea la cele create de Samuel

Fox, care le-a pus spițe de metal provenite din resturile de la suporturile crinolinelor și corsetelor rochiilor doamnelor.

A câștigat teren și a devenit un accesoriu vestimentar purtat deopotrivă de doamne, dar și de domni, asortată ținutei, mai ales în Anglia unde era o necesitate, știut fiind cât de mult plouă acolo. Perioada interbelică este asociată cu eleganța masculină însoțită și de umbrelă.

În 1928 a apărut umbrela de buzunar, foarte accesibilă, iar în 1947 cea de nailon, ca o urmare a dezvoltării industriei chimice. Apariția modelelor cu braț telescopic le-a făcut și mai practice, iar cele pliate sau automate au câștigat marea masă, astfel încât acum fiecare dintre noi ne bucurăm de acest accesoriu de protecție, de mici dimensiuni, care încapă într-o geantă de mână sau chiar în buzunar. Nu mai sunt considerate obiecte de lux, ci o necesitate, pot fi chiar cadoul perfect între prieteni în diverse împrejurări. Ne apără de soare pe terase sau plaje, ne apără de ploaie pe trotuar, aduc un plus de veselie în zilele înnorate prin cromatica tonică a pânzei!

Bibliografie:

<https://uzpr.ro/23/10/2019/cine-a-inventat-umbrela-istoria-fabuloasa-a-umbrelei/>

<https://epochtimes-romania.com/news/istoria-fascinanta-a-umbrelei>

<https://historia.ro/sectiune/general/de-la-frunza-palmierului-la-umbrela-telescopica>

DEZILUZIA IERNII

Text: Antonia BĂLAJ, cl.a VIII-a A

Desen: Sara COPIL, cl.a VIII-a A

Coordonator, prof. dr. Diana CRISTEAN

Iarna a venit, zăpada s-a așternut peste oraș, iar eu sunt gata să-i bucur din nou pe copii. Anul acesta mi-am petrecut această perioadă în curtea fraților Matei și Ariana.

În dimineața aceasta, copiii mi-au pus pe cap o oală gri și nouă, mi-au făcut mâini din crengile căzute ale falnicului nuc ce zăcea în ograda vecină, nasul dintr-un morcov dolofan, iar nasturii, ochii și gura din cărbune. Eram așezat într-un colț al curții, de unde puteam observa orice mișcare care se petrecea acolo. Cu toții mă admirau din pricina faptului că eram cel mai reușit om de zăpadă din întregul oraș.

După câteva zile, am observat agitația de pe stradă, iar aerul poluat îmi înfunda nările. Datorită acestor factori și datorită temperaturii foarte ridicate din timpul iernii, zăpada din jurul meu se topea și odată cu ea începeam și eu să mă topesc. Eram foarte trist din pricina acestui lucru, deoarece nu-i mai puteam încânta pe copii, iar ei nu se vor mai putea bucura de ninsoare și de zăpadă ca pe vremuri.

În concluzie, durata mea de viață din acest an a fost foarte scurtă, acest lucru datorându-se încălzirii globale și poluării. Așadar, vă îndemn să fiți atenți la felul în care tratați mediul înconjurător, pentru a-mi mări durata vieții și pentru a ne bucura împreună de cele mai frumoase ierni.

OLLIE ȘI ÎNCĂLZIREA GLOBALĂ

Text: Patricia DOLHA, cl. a VIII-a B

Desen: Vlad COSTIN, cl. a VIII-a B

Coordonator, prof. dr. Diana CRISTEAN

Într-o lume înghețată de zăpezi strălucitoare, trăia un om de zăpadă numit Ollie. El era personajul principal într-o poveste ce împletea trecutul glaciar cu prezentul încălzirii globale.

În timpurile glaciare, el se simțea excelent acasă, sculptat din fulgi albi, stând mândru într-un peisaj înzăpezit. Cu ochii strălucitori, privea lumea ghețurilor, unde frigul stăpânea pământul și soarele abia îndrăznea să-și facă simțită prezența.

Cu trecerea timpului, vremea rece devenea doar o amintire. Ollie însuși devenea martorul transformării lente a climei. Cu fiecare primăvară călduroasă și fiecare iarnă mai blândă, omul de zăpadă simțea cum fundația sa de gheață începea să se topească.

Pe măsură ce ghețarii se retrăgeau și temperaturile creșteau lumea sa se topea într-un

ritm alarmant. Cu fiecare rază de soare zăpada își din pierdea strălucirea sa albă. Trăia într-o eră de tranziție, văzând cum schimbările climatice amenințau să o facă să dispară.

Era glaciară și epoca căldurii se întâlneau într-un dans al contrastelor. Ollie căuta să înțeleagă schimbările ce aveau loc în jurul său, așa că omul de zăpadă a purces a se aventura în călătorii prin peisaje în schimbare rapidă, întâlnind animale polare afectate și vedea cum ecosistemele își pierdeau echilibrul. Și a căutat să vadă cine este de fapt responsabil de toate acestea care sigur, în timp, puteau provoca un dezastru. Soarele trimitea razele spre ei, oamenii de zăpadă, dar erau raze înghețate, care nu le dăunau, ci doar le luminau chipurile rotunde și radioase. Astfel a ajuns la concluzia că oamenii cei mulți, care populau planeta și se înmulțeau și o exploatau erau de vină de tot acest dezastru.

În ciuda provocărilor, omul de zăpadă nu renunța la speranță. În inima sa de gheață, păstra amintirea erei glaciare și își dorea ca oamenii să conștientizeze impactul

lor asupra mediului. Spera că schimbările climatice puteau fi stăvilite, oferindu-i o șansă să își păstreze existența într-o lume în continuă schimbare.

Prin povestea sa, el inspira oamenii să acționeze, amintindu-le că fiecare om de zăpadă are o poveste a sa, care cândva i-a făcut fericiți pe mulți copii și că ar dori ca și generațiile viitoare să aibă parte de bucuria adusă de fulgii de nea!

PĂSĂRELE CÂNTĂTOARE

Prof. dr. Diana CRISTEAN

Vietăți de cele mai multe ori nevăzute, pitite în desișurile vegetației ne încântă și ochii, dar mai ales urechile, cu sunete de la cele mai duioase până la cele mai stridente. Grație particularităților anatomice ale laringelui, au acel *syrinx* care le permite să reverse asupra noastră adevărate concerte, care ne transmit mesaje din însăși creativitatea lor – micuțele păsărele cântătoare.

Oaspeți colorați ai mediului urban și ai grădinilor noastre, reprezentanții Ordinului Passeriformes, nu numai că ne încântă în mod plăcut auzul cu trilurile lor, dar se remarcă și prin talia mică, penajul frumos colorat și sunt vioaie. Au așadar, toate calitățile pentru a le accepta pe deplin prezența reconfortantă!

Prin cântul lor de neegalat. Ornitologii confirmă că "repertoriul" privighetorilor se transmite de la o generație la alta, iar soliștii sunt cu precădere masculi. Cântecul lor are și menirea de a-i ajuta să-și găsească o parteneră.

Pe pajiștile verzi, în grădini și parcuri, pe iarba verde tunsă scurt se pot adeseori vedea și auzi, îndeosebi după ploaie, mierlele (*Turdus merula*). Trupușorul lor îmbrăcat în pene negre lucioase și ciocul ascuțit galben – portocaliu se evidențiază rapid pe verdele crud al ierbii, când le putem surprinde în timpul servirii mesei. Ele sunt carnivore și ne curăță mediul ambiant de

păienjeni, râme și melci mici.

În lunile de vară, când florile încet – încet se maturizează și se formează fructele și semințele, vizitatori colorați în negru, bej, alb, galben și roșu își fac apariția și ciugulesc fructe, semințe și muguri. Aceștia sunt colorații sticleți (*Carduelis carduelis*), dintre cele mai colorat îmbrăcate păsărele cântătoare din fauna ornitologică a Europei, Americii de Nord și vestului Asiei. Sunetele lor melodioase uneori le pot deveni dușmani, căci sunt semnale pentru braconieri,

care îi recunosc, capturează și comercializează pentru a fi ținuți în colivii.

Gușa roșu – argintie a *măcăleandrului* (*Erithacus rubecula*) poate fi un semn că această păsărică e în fața ochilor noștri. Iarnă – vară măcăleandrul poate fi zărit deseori în grădini și parcuri, mai ales la sol, unde își face și cuibul, dar se și hrănește cu semințe, muguri, insecte și viermișori. Cântecele său melodios poate lua conotația unuia extrem de gălăgios în cazul în care doi masculi își dispută același teren. Dacă îi vedeți aciundu-se prin

ghivecele de flori, nu-i alungați, căci pot fi prieteni adevărați ai oamenilor.

De talie mai mare, cu penaj gri, *guguștiucii* (*Streptopelia decaocto*) sunt la fel de bine aclimatizați mediului urban ca și porumbeii. Deseori cântecele lor pe timpul verii este foarte sonor, aflat la concurență cu disputele efervescente ale vrăbiuțelor gureșe.

Indiferent unde locuim există și "colocatarii" înaripați cu voci de înger care fără să ceară prea multe de la noi ne încântă existența cu rodul măiestriei lor naturale. Este cunoscut faptul că trilirile și prezența însăși a păsărilor a stârnit creativitatea multor scriitori care au creat capodopere literare inspirate din viața păsărilor. Întotdeauna au însoțit omul și viața acestuia aducând un plus de bucurie. Ele nu ne cer decât să nu le ucidem, să nu le alungăm, ci să le mai punem grăunțe și apă în timpuri de secetă. Le putem amenaja căsuțe care nu numai că le vor oferi adăpost, dar ne vor înveseli și nouă atmosfera din grădină sau de pe balcon. Acel grăunțe de bine pe care îl putem oferi micilor companioni necuvântători, dar virtuozii în ale cântului, cu siguranță ne va transmite o stare pozitivă de mulțumire sufletească a faptei de bine împlinite!

*Sursa foto: wikipedia.ro

LIDERUL GRUPULUI

Prof. Mirela- Gabriela NICOARĂ

TIPURI DE LIDERI

Un grup are conducătorii săi, oficiali sau nu, vizibili sau mai puțin vizibili. Cele trei tipuri de lideri ale literaturii clasice în domeniu sunt: autoritar, democratic și laissez-faire. Tipizarea strictă poate fi și a fost criticată, gama liderilor fiind mult mai subtilă, mai pe granițele dintre două tipuri sau chiar la intersecția celor trei, cunoscând uneori și o schimbare în timp. Dar în general, și acest caz nu face excepție, clasificările, structurările, analiza de acest tip, permit generalizări și observații extrem de utile. Revenind la cele trei tipuri de lideri (reprezențați fie în persoana unui diriginte, profesor, șef al clasei numit sau nu), experiența ne prezintă următoarele argumente.

Liderul autoritar nu doar că influențează grupul, ci îl domină, se bazează pe puterea sa, inclusiv pe cea de convingere, pe status, nu este interesat de cooperare, consens sau de înțelegerea și acceptarea ideilor sale de către membrii grupului. El este acela care identifică problemele, evaluează alternativele și găsește soluțiile, de valabilitatea cărora încearcă să convingă grupul. Dacă varianta convingerii eșuează, își va impune voința. Avantajul principal al acestui tip de conducere constă în realizări efectuate într-un timp scurt, însă pe termen lung lipsa de încredere a membrilor grupului, permanenta contestare chiar și neexprimată în cuvinte, uzează grupul și îl fac tot mai puțin eficient. Încet, încet, se pierde creativitatea și originalitatea. Tocmai indivizii creativi, originali, sunt cei cărora le repugnă cel mai mult un stil de conducere autoritar. Varianta liderului de tip autoritar pare a se potrivi bine cu teoria referitoare la lideri conform căreia liderii nu se fac, ci se nasc.

Un aspect dezavantajant este acela că tipul de lider autocratic nu simte deloc ca pe o datorie încurajarea, stimularea grupului, ci consideră că fiecare membru trebuie să fie animat de interese personale care să se constituie într-o motivație suficient de intensă. Inutil să mai insistăm cât de pernicioasă poate fi o astfel de atitudine în domeniul educațional. Când lucrurile evoluează prost, adeseori găsește cauze exterioare lui care explică eșecul.

De câte ori nu am remarcat fiecare dintre noi persoane care în mod natural sunt dominate, care știu exact ce doresc, au charismă și putere de convingere. Într-adevăr, par la prima vedere a avea tot ce le trebuie. Că acești avantajai ai sorții reușesc să și devină lideri reali de succes nu este întotdeauna o certitudine. Grupurile conduse de un lider autoritar sunt nu rareori caracterizate de rezervă și inhibiție, în cel mai bun caz, chiar conflicte, tensiuni, ostilitate și agresivitate, în formele mai radicale.

Liderul democratic este cel care solicită opinii, permite exprimarea membrilor grupului, încurajează interacțiunile în comunicare. El este atent în a crea o atmosferă relaxantă, permisivă și creativă, dar nu exagerate, situându-se undeva între liderul autocratic și cel de tipul laissez-faire. Își asumă responsabilitățile la bine și la rău, coordonează mai degrabă decât conduce, cu o fermitate echilibrată, stimulând membrii grupului în a participa la conducere, arătându-le încredere și respect.

În cazul acestui tip de leadership, chiar dacă inițial desfășurarea deciziilor, a activităților, par mai lente, pe termen lung succesul are șanse mai mari de izbândă și, foarte important, membrii grupului cunosc o satisfacție și o împlinire absente în cazul unui tip de conducere autoritar.

O observație merită creionată măcar: dacă prin lider înțelegem aici diriginte sau profesor, caracterul democratic trebuie însușit cu măsură și prudență, doar în aspectele care nu aduc atingere autorității unui adult însărcinat cu educația unui copil. Oricum, chiar și numai sub forma unor jocuri mascate ale democrației, cooperarea de acest tip este foarte binevenită și îi ajută și învață pe membrii grupului să funcționeze normal în societatea democratică pentru care se pregătesc.

A treia variantă, a unui lider de tip laissez-faire, de prisos a menționa că are neajunsuri la toate capitolele, în ciuda unei posibile satisfacții inițiale a membrilor grupului. Ritmul este lent, scopurile de obicei nu sunt atinse, nemulțumirea crește și adesea liderul este înlocuit de un altul.

Din cele prezentate anterior este rațională preferarea unui lider democratic, cel mai echilibrat și, la urma urmei, cel mai eficient dintre lideri. Există, în ciuda aparențelor, o a patra posibilitate, leadership-ul împărțit, contribuirea tuturor membrilor la conducere, stimularea fiecăruia de a-și aduce o contribuție atât de însemnată încât să poată fi considerat un lider.

Alături de cele trei modele deja clasice de lideri, literatura din domeniul economic îndeosebi, dar cu largă aplicabilitate în unele cazuri, mai individualizează câteva tipuri: liderul orientat spre oameni, cel care servește grupul,

un tip orientat spre îndeplinirea sarcinilor, liderul tranzacțional, un altul transformațional, liderul birocratic și, nu putea să lipsească, cel charismatic.

Liderul orientat spre oameni este cel care pe drumul îndeplinirii scopurilor grupului își pregătește și își sprijină grupul, favorizând evoluția acestuia, stimulând satisfacția și dorința membrilor de a atinge țelurile.

Liderul care servește grupul are o rezonanță care ne determină să ne întrebăm cu ce este diferit de tipul precedent. Asemănările sunt mari prin atenția și grija acordate membrilor grupului, doar că acest ultim tip este efectiv un „instrument” de care ceilalți se folosesc pentru a îndeplini obiectivele.

Liderul tranzacțional este înrudit cu liderul orientat spre îndeplinirea sarcinilor, însă numirea sa a rezultat ca parte a unei „tranzacții”, grupul supunându-se intervențiilor necesare, primind în schimb partea lor din negociere. Liderul de tip tranzacțional are mână liberă atât pentru a aplica pedepse, cât și pentru a recompensa.

Liderul transformațional evident transformă, motivând grupul în direcția obținerii eficienței. Comunicarea este fundamentală pentru acest lider, un lider extrem de vizibil și sub autoritatea căruia întreaga ierarhie a structurii de conducere este urmată și respectată. Este exact liderul care caută idei pentru a împlini viziunea conducerii, vede imaginea de ansamblu și are nevoie de membri ai grupului care se ocupă eficient de detalii.

Liderul birocratic preferă respectarea cu strictețe a regulilor grupului, a pașilor care trebuie parcurși. Are un ritm lent, nu este dispus să încerce căi nebătute și se simte frustrat în situații limită. Este un tip adecvat structurilor organizaționale clare, rigide, potrivit însă și pentru faptul că respectă calitatea, combate corupția și asigură securitatea grupului.

Suntem deja familiarizați cu ce înseamnă o persoană charismatică. Pe lângă faptul că are o mare înrăuire asupra celor din jur, o mare putere de convingere, este și liderul fluid, căruia îi displac situațiile staționare. Fluiditatea aceasta reprezintă și pericolul major atunci când liderul charismatic este foarte apreciat și adesea este, în fond nu degeaba l-am numit lider charismatic. Mai exact există posibilitatea de a fi pierdut pentru o opțiune pe care el o consideră mai avantajoasă, prin urmare fidelitatea sa este discutabilă, incertă. Partea tristă, într-o astfel de situație, este că grupul va accepta cu greu un alt lider care să îl înlocuiască.

Deși aceste tipuri secundare de lider, așa cum aminteam, provin de pe tărâmurile economice, trăsături ale lor surprindem la liderii oricărui tip de grup și, mai mult, ele vin să nuanțeze tripleta clasică de lideri, dovedită uneori insuficientă. Cel mai adesea un lider este fie un amalgam de tipuri amestecate în diferite proporții, uneori chiar un lider în evoluție, care își schimbă caracterul de la o etapă la alta.

TEORII DESPRE LIDERI

În domeniul dinamicii grupului cea mai multă cerneală s-a așternut pe pagini care tratează chestiuni legate de leadership și, cu toate acestea, specialiștii sunt departe de a fi ajuns la un consens. Teoriile sunt numeroase, dar principala meta-înțelegere care le este imputată autorilor este nereușita în a defini ce înseamnă leadership-ul. Fiecare dintre ele are puncte forte, precum și anumite fisuri. Iată câteva dintre aceste teorii:

a. Teoria „Liderii se nasc” (liderii se nasc, nu se fac)

Teoria a fost deja menționată în paginile de mai sus, referitoare la liderul autocratic. A mai fost numită și *teoria marilor oameni*. S-a născut cândva în sec. XIX, un rol mare având se pare eseistul și istoricul scoțian Thomas Carlyle, autor care a afirmat la un moment dat: „istoria omenirii nu este altceva decât biografia marilor oameni”. Cu siguranță germenii și i-a avut încă de departe în istorie, când liderii adevărați, de obicei militari, apăreau ca adevărate personaje mitologice, la momentul oportun, salvând situații imposibile. A mai contribuit la numele teoriei și faptul că întotdeauna conducătorii aparțineau claselor aristocratice, în care pur și simplu trebuie să te naști.

Ea se referă la trăsăturile caracteristice care asigură unei persoane abilitățile de a conduce eficient, trăsături cu care te naști, le ai sau nu le ai. Cu toate că această teorie a căzut în desuetudine, iar psihologia comportamentală a demontat teoria, înlocuind-o cu formula „liderii se fac, nu se nasc”, totuși mai auzim în jurul nostru formulări de genul „e un conducător înnașcut”. Aceste persoane predestinate să conducă au anumite caracteristici specifice: sunt persoane care se impun, de cele mai multe ori sunt extravertite, ambițioase, pline de magnetism, au o mare încredere în sine și bune abilități sociale de comunicare.

b. Teoria „trăsăturilor”

Teoria trăsăturilor, cu referință la lideri, îndatorată *teoriei trăsăturilor* a lui Gordon Allport care viza la modul general indivizii, este similară celei a liderului înnașcut, derivată de fapt din ea, recunoscând importanța unor caracteristici personale ca cele amintite în rândurile de mai sus. Unde teoria de față se desprinde de teoria evocată este că nu neapărat aceste trăsături trebuie să fie posedate încă de la naștere, ele pot fi dobândite pe parcurs. Deși trăsăturile enumerate nu sunt puține: inteligență, responsabilitate, competență, empatie, abilitate de comunicare, încredere în ceilalți și în sine, onestitate, inițiativă, curaj, perseverență, forță, stabilitate emoțională, creativitate, pentru a le numi pe cele mai importante, teoria nu a reușit să definească clar și indubitabil care sunt aceste trăsături. Sunt numeroase

cazuri de indivizi care posedă majoritatea acestor trăsături și nu ajung lideri și, invers, lideri foarte eficienți pentru care am bifa mult mai puține dintre ele.

S-a subliniat foarte just de către anumiți autori că există variabile situaționale care declanșează trăsături ascunse, latente, doar în situații limită, de criză. Un alt neajuns asociat acestei teorii este accentul pus pe selecția liderilor, ca având sau nu la urma urmei trăsăturile necesare, și nu pe evoluția și dezvoltarea lor.

c. Teoria „Îi influențează pe ceilalți”

Suntem de data aceasta în fața unei teorii mai recente care afirmă, pe scurt, că un lider are abilitatea de a-i influența pe ceilalți, indiferent de consimțământul sau implicarea persoanelor influențate. Ca și în cazul teoriei trăsăturilor originea conceptului își are strămoșii săi. Fără putere de tăgadă datorează mult anului 1958, când Herbert Kelman lansa teoria *influenței sociale*.

Conform acestei teorii individul acceptă influența prin trei procese: consimțire, identificare și internalizare, o teorie în care influența celorlalți este deci asumată, ceea ce nu este cazul neapărat în teoria dezvoltată referitor la lideri, în care conducătorul nostru este mai degrabă un malefic manipulator al celor din jur. Teoria are un aer ușor conspiraționist, dar nu poate fi negată existența cel puțin a unor cazuri particulare valabile.

d. Teoria „The Great White Father”

Am preferat titlatura originală, netradusă, o traducere adecvată fiind probabil *teoria paternalistă*. Istoria acestei teorii își are obârșia în sec. XIX, când președinții puterilor nord-americane erau desemnați cu titlatura *Great Father* (inițial fără atributul *white*). Dacă primele trei teorii menționate accentuau clar personalitatea liderului, teoria paternalistă afirmă că un individ este lider în virtutea poziției pe care o deține și nu ca urmare a anumitor caracteristici personale.

Se dau ca exemple căpitanul de vas, directorul școlii sau președintele de comitet. Este o teorie cu adepți mai ales în domeniul militar, guvernamental sau al lumii afacerilor, în care poziția se impune prin ea însăși, contează prea puțin cine o ocupă.

e. Teoria „situațională”

Teoria situațională se conjugă bine cu observația, notată deja, că un lider nu aparține unui singur model și că poate evolua, schimbându-se de la o etapă la alta. Tocmai astfel de schimbări presupune teoria, variabile situaționale care hotărăsc demersurile de conducere, persoana care este lider și trăsăturile sale fiind mai puțin importante.

Exprimat altfel, un lider se poate afirma doar dacă condițiile sunt potrivite pentru punerea în valoare a trăsăturilor pe care acesta le posedă. Dacă cunoștințele și capacitățile liderului sunt cele mai bune pentru anumite sarcini, modelul autocrat este potrivit, dacă alte sarcini își găsesc potențialul de rezolvare mai bine la membrii grupului, același lider este mai eficient aplicând o conducere democratică.

Deloc surprinzător, această teorie a fost atacată pe motivul bagatelizării importanței liderului și a centrării doar pe mediu, un soi de determinism în funcție de condiții.

f. Alte teorii privitoare la lideri

Pentru a nu detalia prea multe teorii, cu atât mai mult cu cât unele dintre ele au multe asemănări, fiind un fel de subspecii ale unei specii, amintim doar pe scurt câteva dintre ele.

În *teoria nevoilor* liderul este cel care identifică nevoile grupului și îl ajută în a îndeplini sarcinile bazate pe aceste nevoi. Oarecum ironic, s-a afirmat că un astfel de lider este condus de grup, nu conduce grupul. *Teoria comportamentală* este reversul teoriei „liderii se nasc”, considerând că liderii învață să fie lideri, se construiesc pe parcurs, leadership-ul este ceva care se învață, ca orice altceva. *Teoria participativă* zugrăvește liderul care știe să pună în valoare participarea membrilor grupului. *Teoria managementului* își găsește corespondența perfectă cu modelul liderului tranzacțional, iar *teoria relațiilor* cu cel al liderului transformațional.

Bibliografie:

- Allport, F. H. (1924). *Social psychology*. Boston, Houghton Mifflin Company
- Ausubel, D.; Robinson, F.G. (1981) *Învățarea în școală. O introducere în psihologia pedagogică*. Editura Didactică și Pedagogică, București.
- Batâr, D. (2001) *“Tinerii în societatea românească în tranziție. Modele culturale și provocări cotidiene”*. Sibiu, Editura Universității „Lucian Blaga”;
- Batâr, D. (2003) *Sociologie generală*, Sibiu, Editura Psihomedica, 2003
- Boncu, Ș. (2002) *Psihologia influenței sociale*, Editura Polirom, Iași.
- Buckingham, David, (2006), *Is there a digital generation?* in Buckingham, D., Willett, Rebekah (ed.)
- Burns J.M. (1978), *Leadership*, New York, Harper & Row

NU RENUNȚA LA SPORT IARNA!

...reguli de aur pentru o sănătate mai bună !

Prof. Paul OLTEAN

✓ Frigul nu îmbolnăvește ! ✓ Frigul nu face rău !

✓ Mișcarea **stimulează imunitatea** și te ajută să **previi gripa și răceala**.

✓ Petrecerea timpului în aer liber toamna și iarna prezintă o serie întreagă de beneficii pentru copii, atât în ceea ce privește sănătatea, cât și **dezvoltarea psihico-fizică**.

✓ Mișcarea în aer liber are un efect terapeutic **benefic asupra psihicului**.

✓ Sportul te ajută să **evii depresia** de sezon. ✓ Sportul menține un **metabolism sănătos**.

✓ Mișcarea întărește **sistemul imunitar**. ✓ Sportul stimulează **circulația sângelui**.

✓ Sportul dezvoltă **stima de sine**. ✓ Sportul le dezvoltă copiilor **aptitudini sociale**.

✓ Sportul te ajută să-ți menții **mobilitatea și sănătatea articulațiilor**. ✓ Sportul îi învață pe copii să accepte înfrângerea.

✓ La sport, copiii învață **cooperarea**. ✓ Prin sport, copiii învață **autodisciplină**.

➤ Trecerea la anotimpul rece poate duce la modificări ale dispoziției.

➤ Lipsa luminii naturale poate scădea nivelul de serotonină, ceea ce antrenează astfel de stări negative, iar lipsa de activitate fizică poate contribui la ele.

➤ Mișcarea în aer liber ne oferă posibilitatea expunerii la **lumina naturală**, mult mai limitată pe durata iernii decât în anotimpul cald.

➤ Expunerea la lumina naturală, la lumina soarelui, ajută la fixarea vitaminei „D” în organism, care este foarte importantă inclusiv în metabolizarea calciului și în prevenirea infecțiilor.

➤ Pericolul de a răci când facem sport pe vreme rece apare la terminarea antrenamentului sau a unei ore de sport, când suntem transpirați și nu acordăm suficientă atenție igienei corporale!

Cum te îmbraci adecvat iarna?

✓ Trebuie să te îmbraci în straturi, cât mai subțiri, pentru a permite transpirației să se evapore.

✓ Trebuie să alegi materiale sintetice, special create pentru sportivi și să eviți ca primul strat de îmbrăcăminte să fie din bumbac, pentru că reține umiditatea.

✓ Echipamentul trebuie să fie mulat, pentru a nu permite aerului să răcească umezeala din haine cauzată de transpirație.

✓ Poartă mănuși, căciula pe cap, jachetă rezistentă la vânt și impermeabilă.

...respectă-le și cu siguranță vei fi mai sănătos !

Sensibilitățile artistice ale elevilor din clasele a VI-a A și a VI-a B

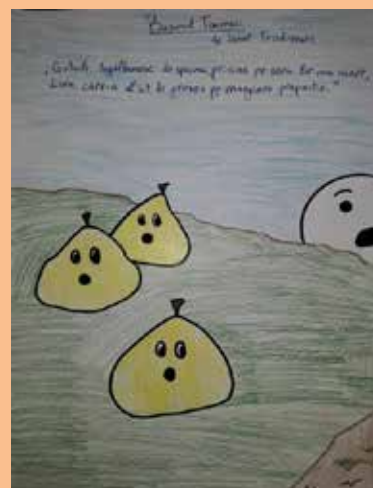
Prof. Camelia RUS

- *Basmul Toamnei* de Ionel Teodoreanu

„Îl începe o frunză – cu glasul stins de sfială, cu obraji dogoriți – șoptindu-l: <<A fost odat’>>”

„Gutuile îngălbenesc de spaimă, privind pe sora lor mai mare, Luna, care-a albit de groază pe marginea prăpastiei.”

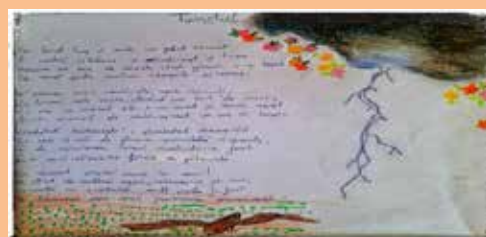

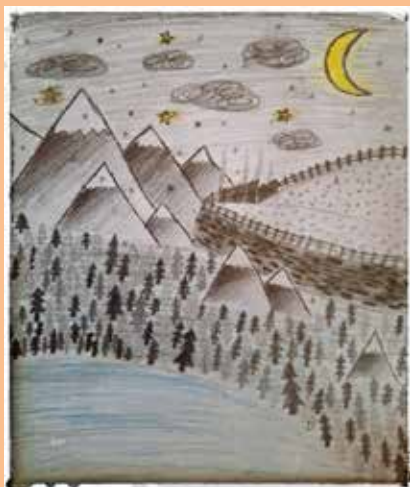
- *Pasteluri* de Vasile Alecsandri

*„Așezat la gura sobei noaptea pe când viscolește
Privesc focul, scump tovarăș, care vesel pâlpâiește
Și prin flacăra albastră vreascurilor de aluni
Văd trecând în zbor fantastic a poveștilor minuni.”
(La gura sobei)*

*„Văzduhul bubuiește!...pământul dezmorțit
Cu mii și mii de glasuri semnalului răspunde
Și de asprimea iernei simțindu-se ferit,
De-o nouă-ntinerire ferice se pătrunde”
(Tunetul)*

„În păduri trăsnesc stejarii! E un ger amar, cumplit!
Stelele par înghețate, cerul pare oțelit...”
(Miezul iernei)

Sfârșitul iernei

- *Ce te legeni...* de Mihai Eminescu

MENIU VESEL

...pentru o sănătate deplină, care începe odată cu alimentația ta!

Tania POCRUIANU și Gabriela GRIȚCO, cl. a VI-a A
Coordonator, prof. dr. Diana CRISTEAN

Noi vă propunem să încercați varianta noastră de meniu care este deopotrivă gustos și sănătos. Cu siguranță că astfel vă vor veni și vouă idei creative pe care veți dori să ni le împărtășiți!

Mic dejun

- Cereale zglobii bălăcite în lapte de vacă cu pete maronii

!!Ai grijă, acestea s-ar putea să se bălăcească și în burtica ta!!

- Față cu ochi din ochi de ou prăjit în tigaia unsă cu unt și gură de bacon

Prânz

- Supă de pui cu tăiței săltăreți

!!Ai grijă la tăiței, să nu sară din farfurie!!

- Pizza cu peperoni pocnitor

Cină

- O felie de pâine crocantă cu unt de arahide, îmbrățișată de o felie cu gem de căpșuni

Deserturi

- Con de înghețată în formă de stea cu trei globuri și bomboane care au fiecare alt gust

Arome_- ciocolată, vanilie, căpșuni, caramel, mentă, fistic

Băuturi

- Limonadă (cu adaos de căpșuni) carbogazoasă, cu gheață care scoate aburi
- Apă de cola: adică mai bine preparați-vă un ceai de fructe de pădure
- Colasprite: propunem să o înlocuiți cu un fresh de grepfrut cu mentă și ghimbir

FUNGII – UN REGN APARTE

Prof. dr. Diana CRISTEAN

"Pălărie-ntr-un picior, Ghici ciupercă, ce-i?"

Este o minune a naturii care apare mai ales după ploaie și asta se întâmplă nu pentru că până atunci n-ar exista, ci tocmai pentru că zace ascunsă în sol sub acoperământul frunzelor căzute, iar ploaia, în anumite etape ale dezvoltării acestor minuni, le stimulează ridicarea corpului de fructificație vrăjmaș înspre cer. Le căutăm cu privirea și ele ne satisfac plăcerea de a ne-o încânta!

Ce sunt ciupercile? Plante? Nu, ciupercile nu aparțin Regnului Vegetal, căci nu conțin clorofilă în celulele lor, deci nu fac fotosinteză, nu sunt autotrofe, ci heterotrofe saprofite și parazite aparținătoare ale *Regnului Fungi*, împreună cu lichenii, alte miracole ale naturii. Cu alte cuvinte, ciupercile sunt *talofite*, căci corpul lor nu este diferențiat în organe propriu – zise, ci cordoanele de celule formează filamente numite *hife* a căror împletire va genera *miceliul*.

Aceasta este organizarea ciupercilor cu tal pluricelular, însă există în natură și ciuperci cu tal simplu, unicelular, vizibil doar la microscop, dar care de multe ori este extrem de util nouă: bunăoară drojdia de bere, care ne ajută să preparăm aluaturi sau să producem bere, proprietăți cunoscute și exploatate de milenii de către diversele civilizații, ori drojdia vinului, cea care transformă vinul în oțet. Sunt cunoscute și mucegaiurile care înnobilează unele brânzeturi ridicându-le la statut de delicatose sau cele nedorite care produc igrasie în spațiile neaerisite și neigienizate corespunzător.

Indiferent de dimensiunile talului, ciupercilor le este pe deplin recunoscută valoarea. Cele saprofite trăiesc și preiau substanțele organice necesare supraviețuirii de pe substrat neviu (frunze moarte, cioturi, cadavre de animale), dintre acestea făcând parte și ciupercile microscopice, prețioși descompunători ai lanțurilor trofice, care redau circuitelor biogeochimice mineralele și îmbogățesc compoziția

humusului din sol.

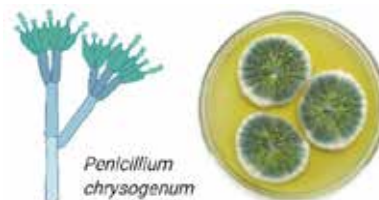

Extrem de important este ca noi să distingem ciupercile comestibile de cele otrăvitoare, ambele grupe fiind saprofite, cu pălărie și picior. Și, care este de fapt rolul pălăriei? Pălăria prezintă pe dosul ei lamele radiare pe care le vedem cu ochiul liber, pe acestea se află spori care, la maturitate cad pe substrat, germinează și iată, un nou șirag de hife se împletește și cucerește o bucată de teren formând un miceliu de pe care se vor ridica semeț piciorușe cu mândre pălării în vârf.

Pălăriile superbe, colorate și cochete, atrăgătoare ca "design" ne suscită nouă de fapt interesul. Însă, e mai bine să-i lăsăm pe cei cunoscători să le culegă pe cele comestibile. Iar pe cercetători, numiți *micologi*, să le studieze și să îmbogățească astfel informațiile din domeniul studiului ciupercilor,

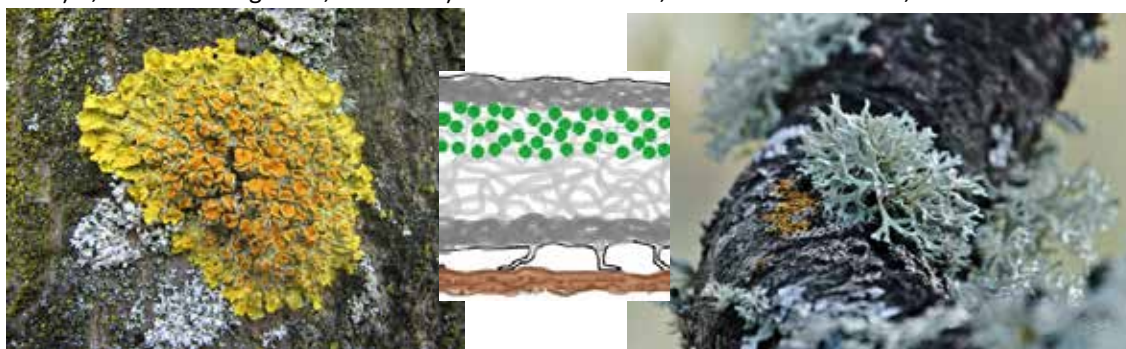
denumit *micologie*. Uneori sunt atât de asemănătoare, încât este extrem de riscant să le culegi, întrucât poți nimeri peste unele dintre cele mai toxice. Unele emană bioluminescență, altele produc antibiotice, cum sunt mucegaiurile din genul *Penicillium*.

Pe trunchiurile unor arbori deseori întâlnim iasca, utilă apicultorilor, ca sursă de fum în tratamentele aplicate stupilor cu albine. Din păcate, o suită de ciuperci microscopice dăunează culturilor agricole producând tăciunele porumbului, mana viței de vie, rugina grâului sau cornul secarei, compromițându-le. Dintre acestea este recunoscută ca utilă cornul secarei întrucât alcalozii conținuți sunt întrebuințați cu succes în medicină. Acestea sunt parazite, trăiesc pe substrat viu, îmbolnăvindu-l. La om și la animale ciupercile parazite, deseori microscopice, produc infecții fungice denumite *micoze*.

Ne plac ciupercile preparate în diferite moduri deoarece sunt gustoase și hrănitore. Tocmai de aceea la ora actuală există ferme specializate pentru producția ciupercilor de cultură: champignon, pleurotus și altele, tocmai pentru a satisface nevoile alimentare ale populației.

Însă Regnul Fungi cuprinde și reprezentanți autotrofi – *lichenii*, rodul simbiozei ca structură indestructibilă între hifele unei ciuperci saprofite, care preia apa și mineralele de pe substrat și a unor alge verzi unicelulare, care produc substanțele organice prin fotosinteză. Adesea întâlnim lichenul cenușiu, lichenul galben, mătreața bradului sau, în nordul rece, lichenul renilor.

Au și aceștia importanța lor de neegalat în ecosistemele planetei, servind drept sursă de oxigen, hrană și adăpost pentru unele viețuitoare, sunt pionierii vegetației pe rocile golașe și sunt prețioși indicatori ai poluării (nu cresc în zole extrem de poluate).

Atât ciupercile cât și lichenii atrag prin varietatea lor morfologică, cromatică, dar mai ales prin trăsăturile lor specifice care îi grupează în Regnul Fungi – au semănări și cu plantele (peretele celular, fotosinteza lichenilor) și cu animalele (conțin glicogen în celule, ciupercile sunt heterotrofe), dar totuși nu sunt de niciunele, ci un grup taxonomic separat. Conviețuiesc extrem de bine de cele mai multe ori cu vegetația și fauna din jur, contribuind la închegarea estetică și funcțională a ecosistemelor.

Efectele ecranelor asupra minții umane

Prof. Maria ȚIBRE

Cercetările din ultimii ani demonstrează fără nicio îndoială că vizionarea TV și calculatorul dăunează dezvoltării și funcționării creierului uman. În fața unui ecran, creierul se comportă total diferit, iar cele câteva ceasuri petrecute zilnic în fața televizorului sau a calculatorului încă din primii ani de viață, vor influența definitiv modul în care creierul va răspunde la provocările lumii reale, modul în care va procesa informația. Astfel, mintea ajunge să fie dependentă de starea de pasivitate, de neconcentrare și negândire, care i-a fost indusă zilnic prin intermediul vizionării sau a jocurilor.

Emisfera stânga a creierului, a cărei activitate este inhibată când privim la televizor, nu se dezvoltă normal, determinând deficiențe în ceea ce privește gândirea logică și analitică, în vorbire, în construirea frazei, în scris și citit, procese desfășurate în ariile acestei emisfere. Consecința este o diminuare radicală a capacităților critice, a creativității și a reactivității cortexului prefrontal, care îl deosebește pe om de animal, creierul trecând într-un ritm predominant alfa – activitate electrică ce indică intrarea într-o stare de semiadormire de tip hipnotic. Corelat cu efectul hipnotic apare și comportamentul de dependență. Ecranele fură din timpul unor activități prețioase, din experiențele oferite în viața de zi cu zi.

Când vizionarea intensivă se desfășoară încă de la vârste fragede, perioadă în care creierul se dezvoltă și se structurează, poate cauza o atrofiere corticală, o dezvoltare insuficientă a unor arii neuronale și aceasta, atât prin privarea de stimuli necesari vârstei, cât și prin presiunea inhibantă pe care vizionarea o exercită asupra funcționării emisferei stângi.

Copiii, tinerii și adulții care petrec timp în fața ecranelor riscă să nu-și mai poată dezvolta vreodată creierul corespunzător - poate doar în cazuri speciale și

cu eforturi extrem de mari - adică vor fi lipsiți de anumite abilități mentale, de care un creier sănătos dispune în mod normal.

Neuropsihologii au demonstrat că agitația extremă, incapacitatea de a sta liniștit, toleranța scăzută la frustrare, impulsivitatea excesivă sunt stări ce apar în urma vizionării repetate, acestea crescând proporțional cu creșterea timpului dedicat vizionării. De asemenea, problemele de învățare, sindrom de care suferă peste 50% dintre copiii din statele occidentale, sunt determinate în mare măsură de vizionarea TV și de jocurile pe PC. Cu o motivație scăzută pentru învățarea de cunoștințe noi, incapabili să se concentreze, cu o hiperactivitate excesivă, copiii răspund tot mai greu cerințelor școlare.

Un alt fenomen datorat consumului în exces de TV și PC este modelarea mentalităților și a comportamentului prin activarea mecanismelor psihologice de imitație și prin impunerea de modele în mentalul individual și colectiv. Toate studiile dovedesc că violența de pe micul ecran și jocurile video aduc violența în lumea reală, aceasta devenind tot mai mult un mijloc dezirabil pentru rezolvarea problemelor și impunerea intereselor, pentru dobândirea plăcerii sau a confortului dorit.

Tinerii devin tot mai impulsivi, mai puțin capabili să-și controleze comportamentul violent, în detrimentul celui prosocial.

Totodată, utilizarea îndelungată a calculatorului deteriorează sistemul de valori și funcționarea socială la tineri, interacțiunea cu cei din jur, ducând la tulburări de comportament, retragere socială, introversie. De asemenea, sunt influențate trăsăturile de personalitate, dinamica familiei și modul de comunicare între membrii familiei, pierzându-se funcția de suport emoțional și moral al familiei.

Pentru toți acei care vor citi acest mic studiu - copii, părinți, bunici, dascăli

- las libertatea de a trage propriile concluzii și închei cu recomandarea Academiei Americane de Pediatrie: între 0 și 2 ani
- excluderea totală a ecranelor din viața copilului; între 2 și 7 ani
- limitarea vizionării la 30 de minute pe zi și o oră pe zi pentru copii mai mari și adolescenți.

Mimi, regina jucăriilor

*Daria DOLHA, clasa a V-a B
prof. Diana COPOSESCU*

Era o zi de septembrie liniștită. Soarele vesel încă stătea pe cer și mângâia pă-

mântul cu razele lui strălucitoare. Copacii se scuturau de frunzele veștejite, formând pe jos un frumos covor de toamnă, colorat în cele mai vii și mai frumoase nuanțe.

Într-o casă albă cu acoperiș maro, într-o cameră micuță cu pereți verzi, stătea pitită într-un colț, cufundată în gânduri, o fetiță pe nume Mimi. Era o fetiță cu păr bălai, împletit în două cosițe aurii ce se lăsau pe spate până la brâu, legate cu două fundițe roz. Avea o față mică, ovală și mulți pistrui. Ochii ei erau albaștri ca râurile cristaline, buzele îi erau roșii ca trandafirul, rochița ei era roz cu buline albe, avea o curea cu fundiță roșie la mijloc și pantofiori roșii de cleștar.

Se gândea la cum ar fi să poată călători în alte țări oricând vrea, să se teleporteze, să comunice cu animalele, să călărească elefanți, să construiască cele mai frumoase palate. Să i se îndeplinească orice dorință, să cunoască regi, regine și prințese sau chiar ea să fie o minunată prințesă. Visa cu ochii deschiși la cele mai mari dorințe ale ei. Împinsă de acel vis, ea s-a hotărât să construiască un castel din jucăriile stricate. Încet, încet castelul devenea tot mai mare și mai frumos. Mimi avea planul în minte, de aceea știa foarte bine cum trebuie să-l facă, așa că nu după mult

timp, în acel colț al camerei stătea acum un frumos palat cu o mică păpușă ce îl stăpâ-

nea. Era un castel cu diamante, opt camere cu balcon și cele mai frumoase și elegante paturi, o curte regală mare cu trandafiri roșii, galbeni, roz, albi și mov. Ziduri mari, solide erau construite din cuburi rupte, iar niște roboți fără o mână sau fără un picior serveau drept gardieni ai palatului. Mimi s-a minunat de ceea ce a făcut, dar zâmbetul îi pieri de pe chip și lacrimile i se prelingeau ușor pe obraz.

Își luă păpușica în brațe și a strâns-o la piept, spunându-i :

— La ce-mi folosește acest castel, dacă oricum nu pot face altceva decât să mă uit la el ? E ca și cum ai sta în fața unui eclair gustos cu cremă albă și un strat generos de ciocolată, dar nu ai putea să îl mănânci. Oricum, știu că visul meu să devin regină nu s-ar îndeplini niciodată, chiar dacă voi face imposibilul, pentru că e imposibil ca eu, o fată săracă, să devin regină. Cum ar fi să devenim reginele unui castel mare, cu diamante, rubine și cristale? Un vis devenit realitate, dar nu cred că voi reuși vreodată. Totuși, încă mai am o mică speranță.

În acel moment, din micuțul castel a ieșit o lumină puternică, multicoloră, ce strălucea din ce în ce mai tare. După ce lumina a încetat să mai strălucească, în loc de castelul din jucării, neînsemnat, era un castel mare, regal, cu diamante, rubine și cristale, opt camere elegante, sală regală de mese cu scaune din diamante, piscină și săli de jocuri sau de relaxare. Pereții erau poleiți cu aur și pe alocuri cu cele mai frumoase cristale, se zărea un culoar lung ce ducea în mai multe locuri, pe care era așezat un covor roșu și ornamente florale. Afară erau grajduri cu cei mai frumoși armăsari și unelte pentru îngrijirea lor, o grădină cu trandafiri, flori și pomi, imensă, în care păsărelele însetate își potoleau setea din fântâna cu apă răcoritoare. În față erau șase soldați pe fiecare parte a cărării ce duce în palat, făcându-i loc lui Mimi să treacă, spunându-i :

— Trăiască regina Mimi !

Ea era puțin confuză, dar și-a dat seama că visul i s-a îndeplinit. Cu bucurie, a pășit pe cărare cu păpușa ei, strânsă în brațe. În acel moment, păpușa i-a alunecat din mâini și s-a transformat într-o frumoasă domniță cu părul castaniu, buclat, față adorabilă și drăguță cu ochii căprui, buzele roz, un zâmbet larg și primitiv. Avea o rochiță roz și lungă cu volănașe, iar în picioare avea o pereche de balerini eleganți, cu fundiță. Apoi și Mimi s-a schimbat, părul i s-a desprins și stătea frumos așezat, prins la spate cu o agrafă verde, de diamant. Avea o rochiță verde, lungă, cu o fundă mare, elegantă la brâu și pantofi din diamante, ce luceau puternic. Mimi împreună cu păpușa ei pe care acum o chema Iris au explorat palatul și au trăit acolo, domnind în pace și armonie peste regatul jucăriilor. Toți le iubeau și le aclamau.

Acum cele două trăiesc într-un frumos palat și sunt regine peste un tărâm din povești. Au dovedit că visele se împlinesc, dar trebuie să crezi în ele, să nu te descurajezi și să ai speranță. Căci așa vei putea face posibil până și imposibilul!

LIMBA ROMÂNĂ PE REȚELELE DE SOCIALIZARE

Prof. Înv. Primar Alexandra-Maria ȘTEFAN

„Sal cf?”, probabil de multe ori ați regăsit pe rețelele de socializare această așa-zisă întrebare.

Odată cu trecerea timpului, apariția și explozia rețelilor de socializare, precum și accesul tuturor persoanelor la acestea au reprezentat un efect negativ asupra limbajului, vorbirii, dar și asupra scrierii corecte. De la erori din punctul de vedere al gramaticii, la erori ale ortografiei și ale lexicologiei. Din ce în ce mai des, descoperim pe rețelele de socializare tot mai multe postări, mesaje, dar și comentarii scrise în mod neinteligibil și fără sens. De ce?

Internetul are un rol important în ziua de azi și în ceea ce înseamnă comunicarea, transmiterea de informații și stocarea unor conținuturi. Prin intermediul acestuia se manifestă comunicarea rapidă (mesaje, apeluri, transmiterea unor mesaje către un număr mare de persoane, postări etc.) care are un rol esențial în tot ceea ce înseamnă accesul la informație. Vorbim de comunicare rapidă, atât în cazul interuman, cât și în cel cu scop informativ.

Una dintre principalele modalități de comunicare rapidă este abrevierea evidențiată în special prin omisiunea vocalelor. Atât în limba română, cât și în alte limbi, precum engleză sau franceză, literele și semnele au o valoare apelativă și sunt utilizate în special de tineri. Aceștia au găsit modalități de a comunica într-un mod codificat, prin intermediul unui limbaj codat într-o manieră familiară.

În lucrarea sa, intitulată *De la abrevieri la conversațiile pe Internet*, Silvia Pitriciu evidențiază și prezintă o multitudine de exemple, în care cuvintele prin intermediul abrevierii, suferă diferite modificări, care cu timpul s-au transformat în efecte negative asupra limbii române și asupra modului de transmitere al unui mesaj. De exemplu,¹ *npt* (noapte), *pct* (punct), *scz* (scuze), *stmna* (săptămână), verbe: *drm* (doarme), *mnc* (mănânc), *vb* (vorbim), *fc* (faci), *cf* (ce faci?), *am fst* (am fost). De cele mai multe ori, vocalele sunt omise, iar consoanele preiau rolul de a susține corpul fonetic al cuvintelor deoarece acestea în pronunția lor se realizează cu o vocală. De exemplu: *ai luat 5*, *dci ai trqt* (ai luat 5, deci ai trecut), *t dci* (te duci), *e trz*, *nu mai stau* (e târziu, nu mai stau).

¹„cata: d und esti?

nemesis: snt dn caracal, u?

cata: valcea

nemesis: ok, esti la fac?¹

¹Pitriciu, Silvia, „De la abrevieri la conversațiile pe Internet”, în *Studia Universitatis „Petru Maior”. Philologia*, vol. IX, 2010, pp. 66-73.

² Radu, Anamaria, „Cyberlimb@j în spațiul lingvistic românesc”, în Elena Platon (ed.), *Enciclopedia imaginariilor din România*, vol. II: *Patrimoniu și imaginar lingvistic*, Iași, Editura Polirom, 2020, pp. 394-405

cata: dap²

nemesis: und?

cata: craiova

nemesis: hai k mai vb noi k akm tre s plc

cata: bn''

Un alt factor important în ceea ce privește comunicarea rapidă, în special cea din mediul online îl reprezintă neologismele și împrumuturile de cuvinte din alte limbi. De exemplu:² *online, week-end, puzzle, blog, site, workshop, mass-media, CEO, CF, FR* etc. Aceste categorii de cuvinte au luat o mare amploare, odată cu răspândirea și permiterea accesului tuturor la rețelele de socializare, fapt care a dus la „romanizarea” cuvintelor. Multor cuvinte din diferite limbi, le atribuim diferite sufixe, pe care în mod normal le atribuim cuvintelor din limba română. Cuvintele: *task-uri, site-uri, a shareui, a tăgui* (a da tag unei persoane într-o postare) sunt câteva dintre cele care și-au schimbat forma prin adăugarea unor sufixe. Cu toate că acestea nu sunt corecte din punct de vedere lexicologic, le folosim frecvent.

Aceste noi modificări și adaptări, împreună cu explozia rețelelor de socializare au produs un puternic impact asupra tinerilor și al modului de comunicare în mediul online. Din nefericire, principala consecință a acestora este una negativă deoarece cei care navighează pe aceste rețele adoptă o formă de scriere incorectă, neinteligibilă și care nu poate fi descifrată.

Anamaria Radu descrie *Cyberlimbajul* și *Cyberscrierea* ca fiind vorbirea și scrierea în mediul electronic. Ele sunt alăturate dorinței de simplificare a aspectelor ce țin de metodele și mijloacele de comunicare, toate fiind transmise prin intermediul telefonului mobil sau al unui calculator.²

Îngrijorator nu este procedeu de scriere neconvențional, în modul lui propriu, ci puterea și rapiditatea cu care acesta s-a răspândit și totodată, densitatea și multitudinea de persoane care îl utilizează într-o manieră greșită. Capacitatea de a transmite mesaje în enunțuri foarte scurte unde tot ceea ce contează este înțelegerea mesajului a rezultat cu degradarea limbii.

În România, rata analfabetismului este de peste 42%, ceea ce semnifică că aproape jumătate din populația țării nu știe să citească sau să scrie. Cu toate acestea, toate persoanele au acces la rețelele de socializare și își pot expune părerile în mod liber.

Tot mai frecvent, observăm că în special, cei tineri scriu tot mai eronat și fără sens. Abrevierile, lipsa educației și interesul scăzut pentru o scriere corectă, au dus la degradarea limbii române, lucru prezent mai ales pe rețelele de socializare.

Dacă la începutul apariției conceptelor de „*cyberlimbaj*” și „*cyberscriere*” acestea erau folosite cu scop informațional, de a transmite un mesaj într-un mod rapid și eficient, acum cele două sunt folosite în viața de zi cu zi. Din cauza dezinteresului oamenilor, dar și a lenei care își face simțită prezența pe rețelele de socializare, cele două concepte menționate anterior sunt utilizate drept pretext pentru a scrie greșit și fără sens în limba română. De la comentarii fără înțeles, până la postări vizualizate la nivel național sau chiar mondial. Scrierea cu diacritice, formularea în propoziție, enunțuri fără subiect și predicat, lipsa unui început sau final, ortografia defectuoasă sau pur și simplu inexistența vreunui sens al scrierii sunt câteva dintre „rănille” limbii evidențiate pe rețelele de socializare. „*Dragi prieteni ce mai faceți eu aseara am ft ft bolnava daia nam ft activa pana acum dar acum sant ft fericita copilul meu 23 vine din anglia an vizita nu lam vazut de 1 an sade 2 săptămâni avionu aterizează la ora 4 va iubesc sunteți minunati*”³ este una dintre multele de postări întâlnite pe platformele de socializare.

³<https://ro-ro.facebook.com/pages/category/Comedian/Analfabetii-de-pe-internet-1510787995809338/>

Deși, oamenii de știință realizează tot mai multe studii și caută modalități de a include limba română în programele informatice și în noile tehnologii informaționale și de comunicare, astfel încât aceasta să nu se piardă, dar și să fie la îndemâna tuturor celor ce o vorbesc, noi locuitorii țării facem tocmai opusul.

De ce? Pentru că mulți dintre noi consideră că este „mișto” să vorbești greșit și să folosești doar neologisme sau cuvinte împrumutate din alte limbi. Formula de salut *la revedere!* a devenit *bye-bye!*, *întrebarea ce mai faci?* s-a transformat în *hy-* prescurtarea de la *how are you?*, adverbele *bine sau foarte bine* au devenit *OK, good, very good*, precum și multe alte exemple și-au evidențiat prezența în postările și mesajele din mediul online sporindu-le ”agresivitatea”.

Atitudinea și nepăsarea oamenilor legate de modul în care scriu, vor duce încet, dar sigur la dispariția limbii. În același timp, datorită timpului excesiv pe care oamenii îl petrec pe rețelele de socializare, aceștia vor crede și vor susține, că de fapt, limba română corectă se găsește și se manifestă în media, lucru care spori lipsa de educație, interes și cultură.

Prin urmare, limba română prezentă pe rețelele de socializare este privită ca fiind într-o continuă degradare, iar noi vorbitorii limbii, în loc să o salvăm, o împingem din cauza neinteresului și a falsei concepții despre ce înseamnă „să fii cool”, spre dispariție.

Bibliografie:

1. Pitiriciu, Silvia, „De la abrevieri la conversațiile pe Internet”, în *Studia Universitatis „Petru Maior”. Philologia*, vol. IX, 2010, pp. 66-73.
2. Radu, Anamaria, „Cyberlimb@j în spațiul lingvistic românesc”, în Elena Platon (ed.), *Enciclopedia imaginariilor din România*, vol. II: *Patrimoniul și imaginar lingvistic*, Iași, Editura Polirom, 2020, pp. 394-405

Webografie:

<https://ro-ro.facebook.com/pages/category/Comedian/Analfabetii-de-pe-internet-1510787995809338/> accesat în data de 4.01.2022, la ora 15:25
Sursa imaginilor: <https://ro.stockfresh.com/image/2211196/laptop-mascot> accesat în data de 23.01.2024 la ora 19:00 (Imaginea 2)
<https://www.google.com/search?q=copil+cu+telefon> accesat în data de 23.01.2024 ora 20:10 (Imaginea 1)

Anotimpul preferat în versurile clasei a II-a B

Prof. înv. primar, Viorela – Maria BODEA

<p style="text-align: center;">Iarna <i>Molnar David</i></p> <p>Iarna-i mare, vine Moșul Cu cadouri multe-n sac. Toți copiii îl așteaptă Cu lapte și cozonac.</p> 	<p style="text-align: center;">Mie iarna-mi place <i>Pakai Eduard</i></p> <p>Mie iarna-mi place, Că poți multe face. Să te dai cu sania, Să faci oamenii din nea.</p> <p>Mie iarna-mi place. Că toată familia bradu-face, Și Moșul daruri ne-aduce Tuturor oriunde ne-am duce.</p>
<p style="text-align: center;">Primăvara <i>Hirido Natalia</i></p> <p>Primăvara dăruiesc un măștișor, Aproape tuturor. Dăruiesc și-un buchet de flori Desigur, mamelor! Ciripesc și păsărelele,</p> <p>Și mi-s dragi cântecelele! Înfloresc vii floricelele Însă mie-mi plac lalelele Să nu uităm de păsărele: Se întorc înapoi în cuiburi, Și cântă melodioase. Din când în când un curcubeu, Vine vesel mai-meru.</p>	<p style="text-align: center;">Primăvara <i>Halasz Denisa</i></p> <p>Iată acum e primăvară Păsările pe cer zboară Soarele pe cer zâmbește, Și pe toți ne încălzește.</p> <p>Florile au înflorit, Pomi au înmugurit, Păsările ciripesc, Printre ramuri le zăresc.</p>
<p style="text-align: center;">Vara <i>Maria Nicola</i></p> <p>Vara soarele răsare, Flori se zăresc în zare Cerul albastru e fără nori Și eu mă plimb printre pomi.</p> 	<p style="text-align: center;">Vacanța <i>Crișan Maximilian</i></p> <p>Într-o zi de vară Târziu se face seară Afară e dogoare Eu mă duc la mare Sar în apă și inot Și dorm pe nisip pe cot Eu îmi cumpăr înghețată V-am pupat, pe altădată.</p>

Ateliere pentru suflet

Prof. Daniela NECULA

Prof. Maria ȚIBRE

Voluntariatul oferă șansa de a participa la întâlniri interesante, de a te simți apreciat,

încercător și de a-ți dezvolta competențele organizatorice.

Acum 7 ani, echipa de voluntariat a Școlii Gimnaziale „Constantin Brâncuși” și-a început povestea din dorința elevilor de a aduce celorlalți zâmbete pe față, de a crea un context prin care bunătatea și empatia pot să răzbată.

An de an, voluntarii au fost implicați în tot mai multe proiecte atractive și evenimente filantropice și artistice, dar și în activități menite să creeze punți de legătură ce stau la

baza viitoarelor prietenii bazate pe încredere și înțelegere.

Am organizat un concurs de selectarea logo-ului, tocmai de Ziua Voluntarului ce se serbează în data de **5 decembrie**. Ideea cea mai originală a venit din partea elevelor *Denisa* și *Lorena Bojan* care au reușit să realizeze un simbol grafic aparte care să ne reprezinte întru totul.

Pe parcursul fiecărui atelier de lucru, elevii implicați au învățat să-și asume responsabilități, să ia decizii, să-și depășească timiditatea, să-și folosească potențialul artistic pentru a crea lucruri minunate. Activitatea de voluntariat și-a propus deblocarea unor calități și aptitudini latente, prin implicarea și desfășurarea unor târguri, workshop-uri și ateliere de fapte bune.

Cu toții am înțeles că doar împreună putem, cu adevărat, să dăruim curaj, speranță, afecțiune și atenție. Creativitatea aduce cu sine multă implicare emoțională, un ingredient care contribuie din plin la reușita profesională a elevului.

Proiectul cultural-artistic „Creativitatea ca mijloc de exprimare a frumosului”, propus pentru anul școlar 2023-2024, a debutat cu un set de ateliere creative, cu pregătiri intense pentru desfășurarea Târgului de Crăciun.

Amintirile din anii trecuți i-au determinat pe micii voluntari să scrie o nouă poveste despre gesturi simple, despre puterea de a dăruii, despre empatie și încredere.

Experiența de anul acesta a fost una dinamică și îndrăzneată, plină de entuziasm și bucurie.

Timp de o lună de zile ne-am pregătit, a fost multă muncă și dedicare, dar și clipe de fericire. Este uimitor să poți surprinde experiențele elevilor și să faci din ele o carte cu amintiri!

Blocat într-un deșert de nea

*Lisandru GANEA, clasa a VII-a A
prof. Diana COPOSESCU*

Au trecut aproximativ douăsprezece ore de când sunt blocat în vârful acestui munte blestemat. Este iarnă și singurul lucru vizibil este marea albă și nesfârșită de nea. Un vârf de brad răsare din stratul gros de zăpadă, fără speranță că își va mai

vedea trunchiul vreodată. Telefonul? Frigul i-a omorât bateria. Mai am puțină apă și mâncare la fel. Încă câteva ore și cred că înnebunesc...

*

“Trrr-Trrr”. Sună telefonul. Acesta este sunetul minunat cu care mi-am început ziua. Mă numesc Petru Tudorache și lucrez pentru salvamont. Sunt staționat la un refugiu montan cu un coleg în Munții Carpați. Până la acest moment, cea mai mare grijă a mea era că uitasem la bază unghiera câinilor.

-Alo, da?

-Raportează baza: Un bărbat pe nume Mihai a dispărut acum 13 ore în proximitatea voastră. Vijelia e prea puternică pentru elicopter. Pot conta pe voi?

-Desigur, șefu'. Ne ocupăm.

Închid telefonul.

-Virgile! Trezirea!

*

Continui să mă plimb prin acest deșert nesfârșit, când, dintr-odată, observ o anomalie în zăpadă. Este o urmă. Mă apropii de ea și inima îmi îngheață mai tare ca degetele de la picioare. Urma este una prea lungă pentru a fi de câine, iar zona în care mă aflu este cunoscută pentru lupi. Fac stânga-mprejur și mă pornesc în direcția opusă, sperând să găsesc o urmă de viață înainte ca hipotermia să mă găsească pe mine...

*

-Rămânem cum am stabilit, da?

-Da. Tu spre lac cu cei doi câini, iar eu cu ceilalți spre vârf.

Urma să fie o căutare grea, mai ales prin stratul de doi metri de zăpadă, dar o viață salvată merită tot efortul. În 3 ore urma să ne auzim prin stație, să vedem progresul. Putem doar să sperăm.

*

În punctul acesta, timpul nu mai contează. Pare că umblu de zile întregi, dar probabil au mai trecut doar câteva ore. Totuși, am găsit speranță. Un refugiu! Dau să deschid ușa, dar e încuiată. Cineva a stat aici, dar probabil a plecat din cauza frigului. Și, dintr-odată, văd o figură uitându-se spre mine...

*

Până acum, căutarea a fost un eșec total. Benzina ne îngheață în vehicule, iar hainele noastre nu sunt suficiente pentru vijelie. A trebuit să ne întoarcem. Dar... ceva ciudat se întâmplă... Câinii se opresc în vârful dealului și pare că se uită la ceva...

*

Având în vedere urmele, ar fi trebuit să mă aștept că o să se ajungă la asta. Lupii stau la 500 de metri de mine, pe un deal. Încep să fugă spre mine, iar eu fug de ei. Și fug, fug, tot fug, dar ei nu se lasă. Până la urmă, tot mama natură va câștiga această luptă. Așa că mă predau. Cad în zăpadă, și cu privirea încețoșată, observ că lupii încep să... latre?

*

-Câinii l-au găsit, repet, câinii l-au găsit!

-În ce stare este?

-Nu cea mai bună, dar nimic urgent. Putem să stăm la refugiu până la vreme mai bună.

-Bună treabă, Tudorache! Organizația asta ar fi un nimic fără oameni ca tine.

Balul primăverii

Tudor UIFĂLEAN, clasa a VII-a A
prof. Diana COPOSESCU

Florile înfloresc,
Păsările ciripesc,
Vrăbiile cântă ușor,
Soarele răsare încetișor...

Primăvara a sosit, asta-i clar,
Să fii trist e în zadar!
Pe noi ne-au înveselit
Păsările ce-au venit!

Mireasma florilor se răspândește,
Toată țara înflorește!

Bondarii zumzăie-ncetișor,
Râul curge liniștitor...

Parcul e aglomerat,
De copii e vizitat,
Zăpada demult s-a-mprăștiat,
Anotimpul iarna este de toți uitat!

Dulci arome îmbietoare
Îi dau țării savoare,
Florile sunt înflorite,
De muguri împodobite!

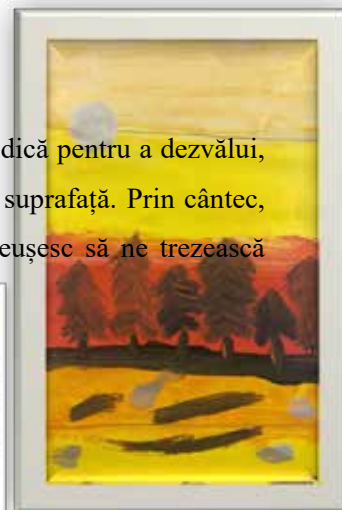

Pasiunea mea, pictura

Prof. învă. primar Alina Ioana MITREA

Pasiunea vine din adâncul ființei fiecăruia, ca un voal care se ridică pentru a dezvălui, uneori doar prin frânturi, cioburi de trăiri și sentimente care răzbat la suprafață. Prin cântec, prin dans, scrie, pictură sau alte forme de exprimare artistică, unii reușesc să ne trezească emoții privindu-i, ascultându-i și descoperindu-i.

Emma Câmpean, o mogâldeță de fetiță de 9 ani, toată un talent, impresionează prin picturile ei. Formele și culorile din tablourile realizate de ea exprimă o maturitate și o profunzime a felului în care înțelege și redă lumea înconjurătoare.

GALERIA MICILOR ARTIȘTI

prof. Timea BALÁZS

Arta este una dintre cele mai frumoase exprimări a gândurilor omului. Pe de altă parte, arta este și o formă de libertate. Libertatea de a fi creativ, de a transmite un sentiment, o idee, o senzație sau o trăire. Prin modul său de manifestare, arta poate fi considerată și ca o formă de cunoaștere.

Sunt recunoscătoare de faptul că pot să îi îndrum pe copiii care iubesc arta, și au curajul să își exprime ideile prin forme și culori.

Abia a început școala, iar noi ne-am bucurat de realizarea excepțională a elevelor din clasa a V-a B și clasa a VI-a B în cadrul unui concurs. Primul concurs la care am participat în noiembrie, era Concursul Internațional "Afișe pentru pace" 2023-2024 pe tema "Dare to dream", și trei eleve au primit premiu pe etapa locală Cluj Napoca, după cum urmează:

- Premiul I. Calancea Mara, clasa a V-a B
- Premiul II. Pinteia Clara, clasa a VI-a B
- Mențiune Moldovan Anna, clasa a VI-a B.

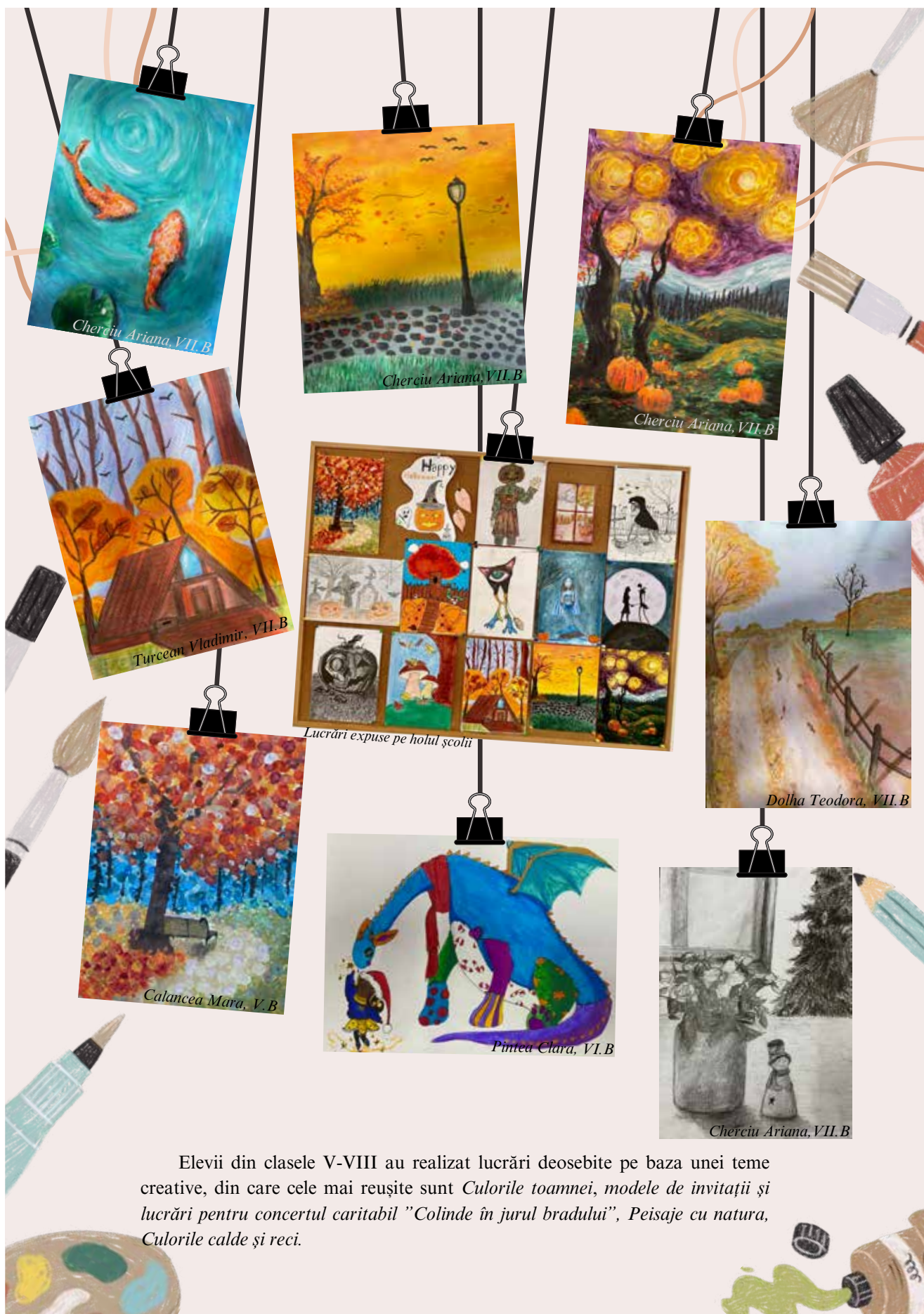
*Premiul I.
Calancea Mara V.B*

*Premiul II.
Pinteia Clara, VI.B*

*Mențiune
Moldovan Anna, VI.B*

Elevii din clasele V-VIII au realizat lucrări deosebite pe baza unei teme creative, din care cele mai reușite sunt *Culorile toamnei*, *modele de invitații* și *lucrări pentru concertul caritabil "Colinde în jurul bradului"*, *Peisaje cu natura*, *Culorile calde și reci*.

Drăgaicul

*Andreea Beatrice CIURTE, clasa a II-a A
Prof. învă. primar Alina Ioana MITREA*

A fost odată o mamă, pe nume Coralia. Ea avea trei fii: Ioan cel voinic, Iosiv marele glumeț și Petcu independentul înțelept. În regatul lor aveau un rege care interzise familiilor să le permită copiilor să nu muncească.

Într-o zi mama le spuse:

- Acum ați crescut, trebuie să vă găsiți un loc de muncă, fiindcă împăratul vă va alunga, zise ea.
- Mamă noi vrem să fim marinari! ziseră fii.
- Bine, dragii mei, duceți-vă la tatăl vostru și-i cereți fiecare câte o corabie.
- Așa vom face, mamă!

Cei trei frați se duseră la tatăl lor ca să îi ceară corăbiile. Ioan cel voinic a primit cea mai arătoasă corabie, Iosiv a primit cea mai mare corabie, iar Petcu a primi-o pe cea mai sărăcăcioasă. Au navigat și au ajuns la o insulă pe care se numea „Lăcomia este rea”.

Ioan a zărit un balaur și s-a ascuns imediat după o stâncă. A intrat repede în peștera din stâncă, unde a găsit un pui de balaur aurit, foarte mic de statură. L-a luat, dar înainte să iasă din peșteră, mama dragon s-a întors. Când l-a văzut, la înhățat din două înghițituri pe Ioan.

Între timp, Iosiv și Petcu s-au întâlnit lângă o cascadă. Lui Iosiv îi era foarte sete. S-a aplecat să bea și a vrut întâi să ia o pietricică de aur care bloca scurgerea deșeurilor în apa limpede. După ce a luat-o, spiritul apei l-a împins în apă. A încercat să se agațe sau să se prindă de ceva, dar în zadar.

În schimb, Petcu s-a ridicat în aer cu o viteză uluitoare scânteind. O voce blândă i-a zis:

- Tu ești noul zeu al acestei insule! Vei avea puteri magice, nelimitate. Trebuie să aperi această insulă

de pericole. Tu vei fi noul Drăgaic.

- Dar de ce eu?
- Fiindcă cu mult timp în urmă, oamenii erau bineveniți să ia orice voiau, dar într-o zi Mama Insulă a

văzut că oamenii luau prea mult și atunci ne-am răzbunat. Nu am mai lăsat pe nimeni să ia din bogățiile noastre. Și de atunci tot i-am pedepsit pentru lăcomia lor.

- Bine, o voi proteja eu și voi fi noul Drăgaic!
- Atunci tu ești stăpânul și să protejezi această insulă!

Se spune că el a fost Drăgaic o mie de ani, chiar mai mult.

Cireșul

Patricia Mihaela VULTUR, clasa a II-a A
Prof. învă. primar Alina Ioana MITREA

**A fost odată un cireș,
 Cu frunze multe în coroană.
 Și el avea un mic tovarăș
 Un păr cu para dolofană.**

**Chiar dacă nu umblau,
 Așa, pe loc, ei se distrau!
 „La, la, la!” fredonând,
 Melodii de zor cântând.**

**Cu crengile lor lăbărțate,
 Se bucurau zilnic de toate:
 Animăluțe apropiindu-se,
 Cu toții distrându-se!**

Florile

Alexandra PETRIC, clasa a II-a A
Prof. învă. primar Alina Ioana MITREA

**Trandafirii sunt roșii
 Păpădiile aurii,
 Toate sunt frumoase
 Și pline de bucurii.**

**Peste deal răsare,
 Soarele plăcut
 Încălzindu-le pe toate,
 Florile răsând.**

ANOTIMPUL TOAMNA...

ÎN CIFRE, CÂNTEC ȘI CULOARE

Prof. logoped Ildiko GIURGIU

Activitatea didactică „Anotimpul toamna în cifre, cântec și culoare!” face parte din cadrul Proiectului educațional „Natura... în cântec, cuvânt și culoare!” desfășurat în primul modul al anului școlar 2023-2024 la Școala Gimnazială „Constantin Brâncuși”. Obiectivele acestei activități au fost acelea de a sprijini dezvoltarea limbajului expresiv pentru elevii cuprinși în

proiect. Activitatea a presupus un grupaj de trei sarcini, și anume: un puzzle de cifre din concentrul 1-10, un exercițiu de numărare cu ajutorul castanelor, conurilor de stejar și un exercițiu de numărare cu frunze de toamnă presate. Deoarece această activitate didactică a urmărit dezvoltarea abilității de exprimare verbală a elevilor, ea a fost inițiată prin enumerarea vocalelor din limba română pe fond muzical, având ca și suport binecunoscutul cântec pentru copii „A, a, a acum e toamnă, da!”

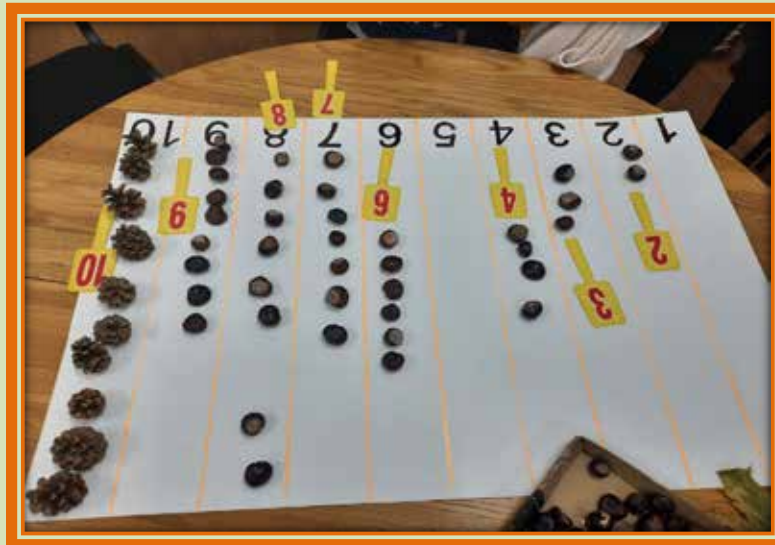
Prima sarcină de lucru, puzzle-ul din craft-uri de farfurii de unica folosință, a presupus un exercițiu de asociere a cifrelor cu elemente dintr-

o mulțime. Acest exercițiu a presupus dezvoltarea abilității de coordonare ochi-mână, exersarea atenției, concentrarea pe sarcina de lucru, dezvoltarea abilității de a învăța ca fiecare elev să își aștepte rândul pentru a identifica asocierea corespunzătoare sau de a oferi răspunsuri adecvate, precum și un exercițiu de numărare în concentrul 1-5 și 1-10.

A doua sarcină de lucru, numărare cu castane și conuri de stejar, a presupus un craft - scală numerică în concentrul 1-10 din carton cu ajutorul

cărui elevii au numărat folosind materialele mai sus amintite. Această sarcină de lucru a presupus dezvoltarea abilității de asociere a cifrelor cu elemente dintr-o mulțime, respectiv, castane și conuri de stejar, dezvoltarea deprinderii de coordonare ochi-mână, dezvoltarea atenției, precum și a concentrării pe sarcina de lucru sau a jocului didactic propus. De asemenea, acest joc didactic a inclus și dezvoltarea abilității de a lucra în echipă, de a se bucura împreună de un rezultat comun, de a se aprecia reciproc pentru exercițiul desfășurat, precum și de a consolida capacitatea de numărare în concentrul 1-10.

A treia sarcină de lucru, „*Hai să numărăm cu frunze de toamnă!*”, a presupus folosirea aceluiași *craft* - scala numerică în concentrul 1-10 din carton și un *craft* dar cu scală numerică în concentrul 1-5 și, bineînțeles *frunzele de toamnă* presate de diferite mărimi și culori. Această sarcină de lucru sau joc didactic a avut la bază aceleași obiective operaționale ca și cele din sarcinile de lucru mai sus enumerate.

Toate sarcinile de lucru au avut scopul de a dezvolta capacitatea elevilor de a asocia diferite elemente din mulțimi de obiecte date, de a dezvolta abilitatea de exprimare verbală a acestora, de a consolida munca în echipă, precum și de a crește motivația pentru procesul de învățare activ-participativ prin intermediul jocului didactic.

Bibliografie:

<https://www.youtube.com/watch?v=nyHXY2amfqs>

7 CEI ȘAPTE ANI DE ACASĂ

Prof.itinerant/de sprijin Liana Manuela CIUHANDU

Copilul, imediat după naștere, începe să crească și să progreseze. Modificările corporale cantitative realizate de creștere nu pot fi considerate ca un progres real decât în cazul în care această creștere se asociază cu transformarea treptată a calităților psihice ale copilului, prin îmbunătățirea lor. Între creșterea corporală și dezvoltarea psihică trebuie să existe o armonie perfectă. Perturbările în evoluție conduc la situații deficitare dintre cele mai variate, unele din ele lăsând amprente pe toată viața. Nu se poate vorbi de un copil în perioada preșcolară că nu are bune maniere. Manierele bune sunt obinute de copil în contactul zilnic cu membrii familiei. El imită ceea ce vede și aude. Nu se poate cere copilului alt comportament decât cel observat la părinții lui. Străduința de a face din copii niște animale bine dresate nu este prea fericită. Pentru formarea „celor șapte ani de acasă” exemplele sunt mai folositoare decât discursurile sterile. De părinți depinde ca adolescentul, tânărul și adultul de mâine să-și însușească în acești primi ani ai copilăriei toate componentele unei bune creșteri. Iar această expresie – „bună creștere” – nu este un standard general. Ea are forma pe care părinții i-o dau. A fi „bine-crescut” nu înseamnă peste tot același lucru; atât contextul cultural - istoric obiectiv al societății, cât și standardele subiective ale fiecărui părinte determină definiția celor „șapte ani de acasă”

Se pot creiona, evident, generalizări. Printre principalele ingrediente care compun ceea ce se înțelege, în mod tradițional, un copil „bine crescut” regăsim:

- **Salutul** este prima normă de conduită învățată în familie, începând de la etapa în care piticul nu poate saluta decât prin fluturarea mâinii și continuând, firesc, cu „bună ziua”.
- **Comportamentul în public** - Un copil „bine crescut” știe să răspundă la întrebări și să susțină, la rându-i conversația, își așteaptă rândul fără să îl întrerupă pe cel care vorbește.
- **Comportamentul cu prietenii** - Jocurile copiilor sunt experiențe care, pe lângă faptul că aduc destindere și voie bună, îi pregătesc pe cei mici pentru rolul de adult. Un copil „bine crescut” își respectă partenerii de joacă, înțelege și se conformează regulilor jocurilor specifice vârstei lui.
- **Înțelegerea normelor sociale** - Prin imitație și suficientă practică copilul deprinde, cu ajutorul părinților, ceea ce „se face” și ceea ce „nu se face” în societate: trebuie

să ne așteptăm rândul la magazin, la medic sau la leagănul din parc, spunem „te rog”, „mulțumesc” și „cu plăcere”.

- **Manierele la masa** - O bună creștere presupune folosirea eficientă a tacâmurilor, respectul comensurilor și a celui care servește masa.
- **Recunoașterea greșelilor** - „Îmi pare rău” și „te rog” sunt expresii magice. Pentru a le folosi un copil are nevoie să le audă și din partea adulților din jurul lui. Astfel, va învăța că recunoașterea greșelilor și sinceritatea exprimării regretului nu sunt un semn de slăbiciune, ci de respect și demnitate.
- **Tact și toleranță** - Un copil „bine crescut” învață de la părinți că a râde de slăbiciunea, defectul fizic sau orice tip de dizabilitate a cuiva ne descalifică în primul rând pe noi. Va face diferența – în timp – între râsul sănătos sau spiritul de glumă și râsul care jignește, care deschide răni, evitându-l pe cel din urmă.

Pe lângă însușirea acestor norme este important să-l îndrumăm pe copil în următoarele direcții:

- să-și poată evalua obiectiv poziția în raport cu o situație (să știe ce-i place, ce-i trebuie, ce poate fi un pericol, ce nu vrea să facă, etc.)
- să știe să-și susțină părerile și să-și apere interesele fără a-i deranja pe cei din jur (să folosească un limbaj politicos, să nu se miorlăie, să nu fie obraznic, dar să exprime ceea ce simte, nu să evite să-și spună părerea)
- să fie atent și implicat în ceea ce se întâmplă în jur, ca să poată evita situațiile potențial periculoase sau să poată oferi un ajutor la timp cuiva
- să știe să piardă (și automat, să-și focalizeze frustrarea spre ceva constructiv), dar și să câștige cu eleganță (fără a-l umili pe cel care a pierdut)

De asemenea, este important, ca independența copiilor să fie stimulată. În cazul în care în copilărie e mereu altcineva care ia deciziile în numele lui, copilul va tinde spre una din cele două extreme: ori va încerca totul ca să-și afirme independența, ori va evita totul dintr-un exces de prudență. Pe când, dacă e obișnuit de mic să înfrunte unele situații și să facă unele alegeri (evident pe măsura lui) îi va fi mult mai ușor să ia hotărâri în ceea ce-l privește.

Bineînțeles că toate ingredientele de mai sus sunt rezultatul a ani de experiențe, cu încercări, eșecuri și reușite. Și, bineînțeles că există uneori devieri de la tipul de comportament care se dorește a fi insuflat copilului, precum și zile în care pare că totul e în zadar și că toate lecțiile au trecut pe lângă el fără să lase urme semnificative. Soluția este, la fel ca în cazul multor aspecte legate de creșterea unui copil, perseverența.

Parinți, iubiți-vă copiii și străduiți-vă să îi ajutați să devină Oameni!

Din cultura coreeană

*Prof. înv. primar ,
Alina Ioana MITREA*

O vizită așteptată cu mult interes a avut loc în Săptămâna Altfel, în clasa a II-a A. Reprezentanți ai Centrului Cultural Coreean, conduși de doamna profesor universitar Codruța Sîntionean au desfășurat o activitate interactivă, prin care elevii au învățat amănunte legate de cultura coreeană:

***localizarea pe hartă a Coreei**

***prezentarea costumului polpular coreean**

*** Povestea lui Hingbu și a lui Nolbu** - poveste populară, a cărei sfârșit elevii l-au intuit, într-o activitate pe echipe

Imaginația și creativitatea au oferit finaluri diferite ale acestei povești.

Numele fiecăruia, scris cu litere din alfabetul coreean a fost o parte extrem de interesantă, elevii participând cu mare entuziasm.

**Revista Școlii Gimnaziale "Constantin Brâncuși"
Cluj-Napoca**

Nr. 23/2024